

## ZAKON O STRANCIMA

I. OPĆE ODREDBE	2
II. PUTNE ISPRAVE	4
III. VIZE	5
IV. ULAZAK I IZLAZAK STRANACA	10
V. BORAVAK STRANACA	12
VI. MJERE ZA OSIGURANJE POVRATKA	27
VII. ISPRAVE O DOKAZIVANJU IDENTITETA	36
VIII. PRIJAVA BORAVKA	37
IX. KRETANJE STRANACA U ODORI	38
X. ULAZAK, BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA DRŽAVA ČLANICA EGP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI	39
XI. BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA KOJI IMAJU ODOBREN STALNI BORAVAK U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EGP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI	46
XII. BORAVAK I RAD VISOKOKVALIFICIRANIH DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA	47
XIII. ZBIRKE PODATAKA	50
XIV. INSPEKCIJSKI I UPRAVNI NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA	51
XV. PREKRŠAJNE ODREDBE	53
XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	56
Prijelazne i završne odredbe iz NN 74/13	58

# ZAKON O STRANCIMA

## I. OPĆE ODREDBE

### Članak 1. ([NN 74/13](#))

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja i boravka, rad stranaca i uvjeti rada i prava raspoređenih radnika u Republici Hrvatskoj.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad stranaca ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji, odnosno zajedničkog kućanstva.

(3) U ovom Zakonu određene imenice navedene su u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški ili ženski rod.

(4) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

– Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit; (SL L 348, 24. 12. 2008.),

– Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985.; (SL L 187, 10. 7. 2001.),

– Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka; (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem; (SL L 321, 6. 12. 2003.),

– Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država; (SL L 149, 2. 6. 2001.),

– Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenog okvira u cilju sprečavanja omogućivanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka; (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Odluka Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država; (SL L 60, 27. 2. 2004.),

– Odluka Vijeća 2004/573/EZ od 29. travnja 2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljšavanje državljana trećih zemalja za koje postoji nalog o udaljšanju, sa državnog područja dviju ili više država članica; (SL L 261, 6. 8. 2004.),

– Direktiva Vijeća 2004/38/EZ od 29. travnja 2004. o pravu državljana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na području države članice; (SL L 158, 30. 4. 2004.),

– Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage; (SL L 155, 18. 6. 2009.),

– Direktiva 2009/52/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. godine kojom se utvrđuju minimalni standardi za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih država koji nezakonito borave; (SL L 168, 30. 6. 2009.),

– Direktiva 96/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o raspoređivanju radnika u okviru pružanja usluga, (SL L 18, 21. 1. 1997.),

– Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. godine o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak; (SL L 16, 23. 1. 2004.),

– Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji; (SL L 251, 3. 10. 2003),

– Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada; (SL L 375, 23. 12. 2004.),

– Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima; (SL L 261, 6. 8. 2004.),

– Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja; (SL L 289, 3. 11. 2005.),

- Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa; (SL C 382, 16. 12. 1997.),
  - Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. glede borbe protiv ilegalnog zapošljavanja državljana trećih zemalja; (SL C 304, 14. 10. 1996.),
  - Direktiva Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih država ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba koje na drugi način trebaju međunarodnu zaštitu ili sadržaj pružene zaštite; (SL L 304, 30.9.2004.),
  - Direktiva 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite; (SL L 132, 19.05.2011.),
  - Direktiva 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici; (SL L 343, 23.12.2011.).
- (5) Ovim se Zakonom uređuje provedba sljedećih uredbi Europske unije:
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15. 9. 2009.),
  - Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u); (SL L 218, 13. 8. 2008.).

#### Članak 2. ([NN 74/13](#))

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. Stranac je osoba koja nije hrvatski državljanin.
2. Osoba bez državljanstva je stranac kojeg ni jedna država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom.
3. Putna isprava je strana putna isprava i putna isprava za stranca.
4. Strana putna isprava je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.
5. Putna isprava za stranca je putni list za stranca, posebna putna isprava za stranca, putna isprava za osobe bez državljanstva, putna isprava za azilanta izdana sukladno posebnim propisima i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora.
6. Prijevoznik je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.
7. Poslodavac je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.
8. Podizvođač je poslodavac – pravna ili fizička osoba, koji ima sklopljen ugovor o podizvođenju radova s drugom pravnom ili fizičkom osobom i koji je sa strancem zasnovao radni odnos ili se koristi njegovim radom.
9. Dnevni migrant je državljanin susjedne države u kojoj ima prebivalište i svakodnevno dolazi na rad u Republiku Hrvatsku i vraća se u matičnu državu.
10. Sezonski radnik je stranac nastanjen u državi čiji je državljanin ili u kojoj ima odobren stalni boravak i koji je s poslodavcem sa sjedištem u Republici Hrvatskoj sklopio ugovor o obavljanju određenog posla u određenom vremenskom razdoblju koje nije duže od 6 mjeseci.
11. Državljanin države članice Europskog gospodarskog prostora (u daljnjem tekstu: EGP) je stranac koji ima državljanstvo jedne od država članica EGP-a.
12. Državljanin treće države je stranac koji nema državljanstvo države članice EGP-a.
13. Visokokvalificirani radnik je državljanin treće države koji je u Republici Hrvatskoj zaposlen sukladno posebnim propisima kojima se uređuju radno-pravni odnosi u Republici Hrvatskoj, za taj rad je plaćen i ima potrebnu, odnosno odgovarajuću i posebnu stručnost koja se dokazuje visoko stručnim kvalifikacijama.
14. Visokostručnim kvalifikacijama smatra se završena visokoškolska izobrazba ili završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij.
15. Agencija za privremeno zapošljavanje je poslodavac koji na temelju sporazuma o ustupanju radnika ustupa radnika korisniku za obavljanje privremenih poslova.

#### Članak 3.

Stranac koji ima višestruko državljanstvo dužan se za vrijeme boravka služiti i izaći iz Republike Hrvatske s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku.

#### Članak 4.

- (1) Stranac je dužan za vrijeme kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati se zakona i propisa te odluka državnih tijela Republike Hrvatske.
- (2) Stranac kojemu je ograničeno kretanje na određenom području smije se kretati samo na tom području.
- (3) Strancu koji prekrši odredbu stavka 2. ovoga članka može se oduzeti isprava za kretanje na određenom području, o čemu se izdaje potvrda.

#### Članak 5.

- (1) Sigurnosnu provjeru za stranca u svrhu utvrđivanja razloga nacionalne sigurnosti provodi Sigurnosno-obavještajna agencija.
- (2) U odluci kojom se iz razloga nacionalne sigurnosti odbija ili prestaje boravak strancu ili se stranac protjeruje, navest će se zakonska odredba bez obrazlaganja razloga koji su bili odlučujući za donošenje odluke.

## II. PUTNE ISPRAVE

#### Članak 6. ([NN 74/13](#))

- (1) Putna isprava za osobe bez državljanstva izdaje se pod uvjetima utvrđenim međunarodnim konvencijama.
- (2) Putni list za stranca izdaje se s rokom važenja do 30 dana.
- (3) Posebna putna isprava za stranca može se izdati strancu koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni boravak, stalni boravak ili odobrenu supsidijarnu zaštitu sukladno odredbama Zakona o azilu, a koji, bez svoje krivnje, nije u mogućnosti pribaviti nacionalnu putnu ispravu.
- (4) Isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora mogu se izdavati strancima pod uvjetima utvrđenim tim međunarodnim ugovorima.

#### Izdavanje putnog lista za stranca

#### Članak 7.

- (1) Putni list za stranca izdaje se strancu koji nema stranu putnu ispravu ako:
  1. mu je prestalo hrvatsko državljanstvo – za odlazak u inozemstvo,
  2. država čiji je državljanin nema svoju diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured u Republici Hrvatskoj niti njezine interese zastupa druga država – za odlazak u inozemstvo,
  3. je u inozemstvu izgubio putnu ispravu za azilanta ili putnu ispravu za osobe bez državljanstva koju je izdala policijska uprava, odnosno policijska postaja – za povratak u Republiku Hrvatsku,
  4. je u postupku prisilnog udaljenja – za odlazak u inozemstvo.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, putni list za stranca može se izdati i ako za to postoje drugi opravdani razlozi.

#### Članak 8. ([NN 74/13](#))

- (1) Putni list za stranca izdaje:
  1. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca,
  2. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona – diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),
  3. u slučajevima iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja ili diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (2) Putnu ispravu za osobe bez državljanstva izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca.
- (3) Posebnu putnu ispravu za stranca izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

#### Odbijanje izdavanja putne isprave za stranca

#### Članak 9.

- (1) Putna isprava za stranca neće se izdati strancu:
  1. protiv kojeg se vodi kazneni ili prekršajni postupak, osim ako postoji suglasnost državnog tijela koje vodi postupak,
  2. koji je osuđen na kaznu zatvora ili novčanu kaznu, dok kaznu ne izdrži, odnosno dok ne plati novčanu kaznu,
  3. koji nije regulirao svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu za koju postoji ovršni naslov,

4. ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

(2) Strancu koji je u postupku prisilnog udaljenja može se izdati putni list za stranca neovisno od postojanja okolnosti iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka stranac ima pravo žalbe o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe koje imenuje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

### **Oduzimanje putne isprave za stranca**

#### **Članak 10.**

(1) Policijska uprava, odnosno policijska postaja kada utvrdi postojanje nekih od razloga iz članka 9. ovoga Zakona, oduzet će putnu ispravu za stranca.

(2) O oduzimanju putne isprave za stranca donosi se rješenje. Protiv rješenja stranac ima pravo žalbe o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

## **III. VIZE**

#### **Članak 11. ([NN 74/13](#))**

(1) Viza je odobrenje za:

1. tranzit kroz područje Republike Hrvatske ili boravak na području Republike Hrvatske u najduljem trajanju od 3 mjeseca u svakom šestomjesečnom razdoblju od datuma prvog ulaska na područje Republike Hrvatske,

2. tranzit kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

(2) Na temelju vize stranac ne može raditi na području Republike Hrvatske.

(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove, uredbom propisuje vizni sustav Republike Hrvatske u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) broj 539/2001 od 15. ožujka 2001. u kojoj se nabrajaju treće države čiji državljani moraju imati vize za prelazak vanjskih granica i one čiji su državljani oslobođeni od tog zahtjeva (SL L 81, 21.03.2001.).

(4) Ministarstvo u čijem su djelokrugu vanjski poslovi je središnje tijelo državne uprave za pitanja viza.

#### **Članak 12.**

Vrste viza su:

1. zrakoplovno-tranzitna viza (viza A),

2. kratkotrajna viza (viza C).

### **Zrakoplovno-tranzitna viza**

#### **Članak 13.**

(1) Stranac koji za vrijeme međupristajanja u zračnoj luci u Republici Hrvatskoj ili na međunarodnim letovima ne napušta međunarodni tranzitni prostor ne treba vizu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske može odrediti da državljani određenih država te nositelji putnih isprava koje su izdala nadležna tijela tih država trebaju zrakoplovno-tranzitnu vizu.

(3) Zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se strancu za jedan, dva ili više prolazaka kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

(4) Rok valjanosti zrakoplovno-tranzitne vize obuhvaća i dodatno vrijeme od 15 dana.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka dodatno vrijeme neće se odobriti ako to zahtijevaju razlozi javnog poretka.

(6) Višekratna zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se s rokom valjanosti do 6 mjeseci.

### **Kratkotrajna viza**

#### **Članak 14.**

(1) Kratkotrajna viza izdaje se u svrhu tranzita kroz Republiku Hrvatsku ili u svrhu boravka na području Republike Hrvatske.

(2) Kratkotrajna viza izdaje se za jedan, dva ili više ulazaka u Republiku Hrvatsku.

(3) Rok valjanosti kratkotrajne vize ne može biti dulji od pet godina.

(4) Kratkotrajna viza za višekratni ulazak izdaje se s rokom valjanosti između 6 mjeseci i 5 godina ako je stranac dokazao:

1. potrebu ili opravdao namjeru da često i/ili redovito putuje, osobito iz poslovnih ili obiteljskih razloga i

2. svoje poštenje i pouzdanost, osobito zakonitim korištenjem prethodno izdanih viza, svojom financijskom situacijom u zemlji podrijetla i stvarnom namjerom da napusti područje Republike Hrvatske prije isteka vize koju je zatražio.

(5) U slučaju tranzita duljina odobrenog boravka odgovara vremenu potrebnom za tranzit.

(6) Rok valjanosti vize obuhvaća i dodatno vrijeme od 15 dana.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka dodatno vrijeme neće se odobriti ako to zahtijevaju razlozi javnog poretka Republike Hrvatske.

(8) Izdana viza nije jamstvo da će strancu biti odobren ulazak u Republiku Hrvatsku.

### **Suradnja s komercijalnim posrednikom i vanjskim pružateljem usluga**

#### **Članak 15.**

(1) Komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga može sudjelovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize na način propisan podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza.

(2) Vanjski pružatelj usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnositelja zahtjeva za izdavanje vize na način propisan podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza.

#### **Članak 16. (NN 74/13)**

(1) Stranac kojemu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, dužan je pribaviti vizu prije ulaska u Republiku Hrvatsku.

(2) Vizu izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, a može je izdati i diplomatska misija, odnosno konzularni ured druge države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o zastupanju u izdavanju viza.

(3) Prije izdavanja vize diplomatska misija, odnosno konzularni ured dužan je, u slučajevima utvrđenim podzakonskim propisima, zatražiti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(4) Prije davanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka ministarstvo nadležno za vanjske poslove dužno je u slučajevima utvrđenim provedbenim propisima zatražiti mišljenja Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, vizu može izdati policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice, sukladno članku 26. ovoga Zakona.

### **Podnošenje zahtjeva za izdavanje vize**

#### **Članak 17.**

(1) Zahtjev za izdavanje vize podnosi se na propisanom obrascu najviše 3 mjeseca prije početka namjeravanog putovanja.

(2) Stranac koji je upisan u putnu ispravu stranca koji podnosi zahtjev za izdavanje vize, podnosi zahtjev za izdavanje vize na zasebnom obrascu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Uz zahtjev za izdavanje vize prilažu se isprave o svrsi i uvjetima tranzita ili boravka u Republici Hrvatskoj.

(4) Od stranca koji dolazi u privatni ili poslovni posjet fizičkoj ili pravnoj osobi u Republici Hrvatskoj može se zatražiti da priloži jamstveno pismo i/ili drugi dokaz da će ta fizička ili pravna osoba snositi troškove njegova boravka u Republici Hrvatskoj, uključujući i troškove smještaja i uzdržavanja te troškove napuštanja Republike Hrvatske.

(5) Pokretanje postupka naplate troškova iz stavka 4. ovoga članka u nadležnosti je Ministarstva.

(6) Obrazac iz stavka 1. ovoga članka, isprave iz stavka 3. ovoga članka i jamstveno pismo te drugi dokazi iz stavka 4. ovoga članka propisat će se podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza.

#### **Članak 18.**

(1) Viza se unosi u valjanu putnu ispravu u obliku naljepnice.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ako to zahtijevaju humanitarni razlozi ili nacionalni interes Republike Hrvatske, a putna isprava se ne priznaje valjanom za prelazak državne granice i unošenje vize, viza se unosi u obrazac za unošenje vize.

(3) Obrazac iz stavka 2. ovoga članka izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice.

### **Putno zdravstveno osiguranje**

#### **Članak 19. (NN 74/13)**

(1) Stranac koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za jedan ili dva ulaska dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje za pokriće troškova koji mogu nastati tijekom njegova boravka u Republici Hrvatskoj zbog:

- hitne medicinske pomoći i/ili hitnog bolničkog liječenja, ili
- povratka u državu stalnog boravka zbog zdravstvenih razloga ili

– prijevoza u slučaju smrti.

(2) Stranac koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za višekratni ulazak dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje koje pokriva vrijeme njegova prvog namjeravanog posjeta i potpisati izjavu o obvezi posjedovanja putnog zdravstvenog osiguranja za kasnije posjete.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, dokaz o putnom zdravstvenom osiguranju nisu dužni priložiti:

1. nositelji diplomatskih putovnica,
2. pomorci i druge profesionalne skupine, koji već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti.

### **Hrvatski vizni informacijski sustav**

#### **Članak 20. ([NN 74/13](#))**

(1) Zahtjevi za izdavanje vize i podaci prikupljeni od stranca i fizičke ili pravne osobe iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona pohranjuju se i obrađuju u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (u daljnjem tekstu: HVIS), u skladu s podzakonskim propisom koji uređuje Hrvatski VIS i propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

(2) U slučaju da stranac odustane od zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka prije donošenja odluke o njemu, podaci o obustavi postupka unose se u HVIS u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje HVIS.

(3) Podaci o izdanim, produljenim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama unose se u HVIS, u skladu s podzakonskim propisom koji uređuje Hrvatski VIS.

### **Prikupljanje biometrijskih podataka**

#### **Članak 21. ([NN 74/13](#))**

(1) Stranac koji prvi put podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize mora se osobno javiti u diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske radi uzimanja biometrijskih podataka:

– fotografije skenirane ili snimljene u trenutku podnošenja zahtjeva u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza i

- otisaka 10 prstiju koji se uzimaju s ravno položenih prstiju i digitalno pohranjuju, u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje HVIS.

(2) Biometrijski podaci iz stavka 1. ovoga članka unose se u HVIS.

(3) Ako su otisci prstiju stranca, iz stavka 1. ovoga članka, prvi put uneseni u HVIS prije manje od 59 mjeseci od datuma novog zahtjeva, kopiraju se u sljedeći zahtjev, osim ako postoji opravdana sumnja u identitet podnositelja. Ako se u trenutku podnošenja zahtjeva ne može odmah potvrditi da su otisci prstiju uzeti u razdoblju manjem od 59 mjeseci od datuma novog zahtjeva, stranac može zahtijevati njihovo uzimanje.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, otisci prstiju ne uzimaju se od:

1. djece mlađe od 12 godina,
2. osoba od kojih je uzimanje otisaka prstiju fizički nemoguće. Ako nije moguće uzimanje otisaka svih 10 prstiju, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju. U slučaju privremene nemogućnosti, stranac je dužan dati otiske prstiju prilikom podnošenja sljedećeg zahtjeva,
3. čelnika države i članova vlade i bračnih drugova u njihovoj pratnji te članova izaslanstava ako ih je Vlada Republike Hrvatske ili međunarodna organizacija pozvala u službeni posjet,
4. vladara i drugih visokih članova kraljevske obitelji ako ih je Vlada Republike Hrvatske ili međunarodna organizacija pozvala u službeni posjet.

### **Dopuštenost zahtjeva za izdavanje vize**

#### **Članak 22.**

(1) Zahtjev za izdavanje vize je dopušten ako:

1. je podnesen manje od 3 mjeseca prije namjeravanog putovanja,
2. je podnesen na obrascu iz članka 17. ovoga Zakona,
3. je uz njega predočena putna isprava u skladu sa člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona,
4. je priložena fotografija,
5. su prikupljeni biometrijski podaci,
6. je uplaćena propisana upravna pristojba.

(2) Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev za izdavanje vize je nedopušten i strancu se vraćaju sve isprave koje je priložio, uništavaju se prikupljeni biometrijski podaci i vraća se iznos uplaćene upravne pristojbe.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zahtjev koji ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka može se smatrati dopuštenim ako postoje humanitarni razlozi ili nacionalni interes Republike Hrvatske.

### **Rok za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize**

#### **Članak 23.**

- (1) O zahtjevu za izdavanje vize odlučuje se u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Rok iz stavka 1. ovoga članka može se produžiti do 30, odnosno do 60 dana, ako za to postoje opravdani razlozi.

### **Putna isprava**

#### **Članak 24.**

- (1) Viza se unosi u putnu ispravu koja ispunjava sljedeće uvjete:
1. vrijedi još najmanje 3 mjeseca nakon namjeravanog datuma odlaska iz Republike Hrvatske ili u slučaju nekoliko posjeta, nakon posljednjeg namjeravanog datuma odlaska iz Republike Hrvatske,
  2. sadrži najmanje dvije prazne stranice,
  3. izdana je u posljednjih 10 godina.
- (2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka, u opravdanim slučajevima žurnosti, viza se može unijeti u putnu ispravu čiji je rok valjanosti kraći.

### **Izdavanje vize na graničnom prijelazu**

#### **Članak 25.**

Na graničnom prijelazu kratkotrajna viza može se izdati:

1. za boravak do 15 dana,
2. u svrhu tranzita,
3. pomorcu u svrhu tranzita.

#### **Članak 26.**

Viza se može izdati na graničnom prijelazu, ako stranac ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu propisanu za prelazak državne granice,
2. opravda svrhu i ima dostatna sredstva za uzdržavanje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj i povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu,
3. njegov je povratak u državu podrijetla ili boravišta ili tranzit ocijenjen sigurnim,
4. nema zabranu ulaska i boravka i nije obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničenja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku,
5. ne predstavlja prijetnju javnom poretku, nacionalnoj sigurnosti ili javnom zdravlju Republike Hrvatske.

#### **Članak 27.**

Viza iz članka 26. ovoga Zakona može se izdati ako stranac nije bio u položaju unaprijed podnijeti zahtjev za izdavanje vize u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske i priložio je, ako je potrebno, isprave kojima se dokazuju nepredviđeni i neodložni razlozi za ulazak u Republiku Hrvatsku.

#### **Članak 28.**

Kratkotrajna viza u svrhu tranzita na graničnom prijelazu izdat će se pomorcu ako:

1. je nositelj pomorske knjižice ili druge isprave koja se priznaje kao identifikacijska isprava pomorca sukladno odredbama međunarodnih ugovora,
2. ispunjava uvjete iz članka 26. i 27. ovoga Zakona te prelazi državnu granicu zbog ukrcaja, ponovnog ukrcaja ili iskrcaja s plovila na kojem radi, radit će ili je radio u svojstvu pomorca.

#### **Članak 29. [\(NN 74/13\)](#)**

- (1) Izdavanje vize na graničnom prijelazu odbit će se ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 26. i 27. ovoga Zakona ili postoje razlozi iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Odluka o odbijanju vize dostavlja se strancu na propisanom obrascu.
- (3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.



**Produljenje vize**

## Članak 30. (NN 74/13)

- (1) Produljenu vizu izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja.
- (2) Prije produljenja izdane vize policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je zatražiti prethodnu suglasnost Ministarstva, koje o zahtjevu odlučuje u roku od sedam dana.
- (3) Prije davanja suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo je dužno zatražiti mišljenja ministarstva nadležnog za vanjske poslove i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.
- (4) Rok valjanosti vize i/ili trajanje boravka odobrenog na temelju izdane vize može se produljiti, ako Ministarstvo smatra da je nositelj vize dostavio dokaz o:
  1. višoj sili ili humanitarnim razlozima, koji ga sprječavaju u napuštanju područja Republike Hrvatske prije isteka roka valjanosti ili trajanja boravka odobrenog vizom;
  2. postojanju ozbiljnih osobnih razloga koji opravdavaju produljenje roka valjanosti ili trajanja boravka.
- (5) Zahtjev za produljenje roka valjanosti vize i/ili trajanja boravka podnosi se u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prije isteka valjanosti vize i/ili trajanja boravka odobrenog na temelju izdane vize.
- (6) Do donošenja odluke stranac može boraviti na području Republike Hrvatske.
- (7) Viza se produljuje u obliku nove naljepnice vize.
- (8) Produljenje roka valjanosti izdane vize i/ili trajanja boravka odbit će se sukladno odredbi članka 31. stavka 1. točke 1. i/ili 2. ovoga Zakona.
- (9) Odluka o odbijanju produljenja roka valjanosti vize i/ili trajanja boravka i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se strancu na propisanom obrascu.
- (10) Protiv odluke o odbijanju produljenja vize i/ili trajanja boravka stranac ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke, putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.
- (11) O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.
- (12) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 9. ovoga članka.
- (13) Podaci o produljenoj vizi i/ili trajanju boravka, o odbijenom zahtjevu za produljenje vize i/ili trajanja boravka te o odustanku stranke od zahtjeva za produljenje (obustavi postupka), unose se u HVIS u skladu s provedbenim propisom kojim se uređuje HVIS.
- (14) Ako stranka odustane od zahtjeva za produljenje vize i/ili trajanja boravka policijska uprava, odnosno policijska postaja donijet će rješenje o obustavi postupka.

**Odbijanje vize**

## Članak 31. (NN 74/13)

- (1) Viza će se odbiti:
  1. ako stranac:
    - predoči oštećenu, krivotvorenu ili tuđu putnu ispravu;
    - ne opravda svrhu i uvjete namjeravanog boravka;
    - ne posjeduje dostatna sredstva za uzdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka u Republici Hrvatskoj, za povratak u državu njegova podrijetla ili boravišta, ili za tranzit u treću državu koja ga prihvaća, ili nije u mogućnosti zakonito pribaviti ta sredstva;
    - je već boravio tri mjeseca tijekom tekućeg šestomjesečnog razdoblja u Republici Hrvatskoj na osnovi izdane vize;
    - ima zabranu ulaska i boravka ili je obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničenja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku;
    - predstavlja prijetnju javnom poretku, nacionalnoj sigurnosti ili javnom zdravlju Republike Hrvatske;
    - ne dokaže da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje, ako je potrebno;
  - ili
  2. ako postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihova sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti područje Republike Hrvatske prije isteka roka važenja zatražene vize.
- (2) Odluka o odbijanju vize i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se strancu na propisanom obrascu.

(3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(4) Žalba iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, viza se može izdati ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske.

### **Ispunjavanje naljepnice vize**

#### Članak 32.

(1) Svi unosi na naljepnicu vize se tiskaju, te se ne smiju unositi ručne ispravke u otisnutu naljepnicu vize.

(2) Naljepnica vize može se popunjavati ručno samo u slučaju tehničkih teškoća uslijed više sile. Ručno ispunjena naljepnica vize ne smije se mijenjati.

### **Poništenje i ukidanje vize**

#### Članak . (NN 74/13)

(1) Viza će se poništiti ako se naknadno utvrdi da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje ili ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je ishođena na prijevaran način.

(2) Viza će se ukinuti ako se utvrdi da više nisu ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje.

(3) Vizu može poništiti ili ukinuti diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(4) Odluka o poništenju ili ukidanju vize i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se strancu na propisanom obrascu.

(5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka stranac ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(6) O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(7) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 4. ovoga članka.

(8) Viza se može ukinuti i na zahtjev stranca kojemu je viza izdana, u kojem slučaju žalba nije dopuštena.

## **IV. ULAZAK I IZLAZAK STRANACA**

#### Članak 34. (NN 74/13)

Stranac koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.

#### Članak 35.

(1) Stranac je dužan prilikom ulaska i izlaska iz Republike Hrvatske podvrgnuti se graničnoj kontroli.

(2) Granična kontrola iz stavka 1. ovoga članka obavlja se sukladno zakonu kojim se uređuje nadzor državne granice, a obuhvaća i utvrđivanje razloga iz članka 36. ovoga Zakona.

### **Odobrenje ulaska stranca u Republiku Hrvatsku**

#### Članak 36. (NN 74/13)

(1) Strancu se može odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku pod uvjetima propisanim Uredbom (EZ) broj 562/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama); (SL L 105, 13. 4. 2006.).

(2) Strancu koji ne ispunjava uvjete za ulazak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske. O odobrenju ulaska strancu se izdaje potvrda.

#### Članak 37. (NN 74/13)

(1) Vlada Republike Hrvatske može odrediti da državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske i s valjanom osobnom iskaznicom, odnosno drugom ispravom kojom se dokazuju identitet i državljanstvo, ako ispunjavaju uvjete iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske može odrediti da pod određenim uvjetima, stranci mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske uz posjedovanje:

– valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma,

- valjane putne isprave u koju je unesena valjana jedinstvena ili dugotrajna viza (D) koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma,
- valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu,
- valjane putne isprave u koju je unesena nacionalna viza koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, ako ispunjavaju uvjete iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

### **Odbijanje ulaska strancu u Republiku Hrvatsku**

Članak 38. ([NN 74/13](#))

- (1) O odbijanju ulaska stranca policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje. Rješenje o odbijanju ulaska donosi se bez saslušanja stranca.
- (2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske, o kojoj odlučuje Povjerenstvo. Žalba ne odgađa izvršenje.

### **Nezakoniti ulazak stranca u Republiku Hrvatsku**

Članak 39. ([NN 74/13](#))

Nezakonitim ulaskom u Republiku Hrvatsku smatra se ako stranc:

1. prijeđe državnu granicu izvan mjesta ili vremena određenog za prelazak državne granice,
2. izbjegne graničnu kontrolu,
3. uđe prije isteka zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
4. uđe na temelju tuđe ili krivotvorene putne ili druge isprave koja služi za prelazak državne granice, odnosno vize ili odobrenja boravka.

### **Izlazak stranaca iz Republike Hrvatske**

Članak 40. ([NN 74/13](#))

- (1) Stranac može slobodno izaći iz Republike Hrvatske.
- (2) Strancu će se zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske ako:
  1. ne posjeduje valjanu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice ili prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice ili
  2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeci kazneno ili prekršajno gonjenje, uhićenje, privođenje, dovođenje ili izvršenje kazne zatvora.

### **Obveze prijevoznika**

Članak 41.

- (1) Prijevoznik može dovesti stranca na granični prijelaz ili u Republiku Hrvatsku ako stranac ima valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu, ako mu je potrebna ili odobrenje boravka.
- (2) Ako je strancu odbijen ulazak prijevoznik koji ga je dovezao dužan ga je bez odgađanja i na svoj trošak odvesti s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske, a ukoliko to nije moguće, prijevoznik je dužan na vlastiti trošak pronaći drugi način prijevoza ili ako drugi način prijevoza nije odmah moguć, preuzeti troškove koji nastanu prilikom boravka i povratka stranca.
- (3) Odredba stavka 2. ovoga članka odnosi se i na prijevoznika koji je dovezao stranca u tranzitu:
  1. ako ga je prijevoznik, koji ga je trebao prevesti u državu odredišta, odbio prevesti ili
  2. ako mu je zabranjen ulazak u državu odredišta.
- (4) Odredbe ovoga članka odnose se i na zapovjednika plovila za šport i razonodu.

### **Obveza organizatora turističkih ili poslovnih putovanja**

Članak 42.

Kad stranac nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj i nema sredstava za povratak, troškove povratka stranca, dužan je snositi organizator turističkih ili poslovnih putovanja u Republici Hrvatskoj, u čijoj je organizaciji stranac došao, ako se utvrdi da je do nezakonitog boravka došlo zbog propusta organizatora putovanja.

### **Zabrana pomaganja strancu**

Članak 43.

- (1) Zabranjeno je pomaganje strancu u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je stranac nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku.

(2) Pomaganje strancu u ostvarivanju prava iz članka 107. stavka 5. ovoga Zakona, ne smatra se pomaganjem u smislu stavka 1. ovoga članka.

## V. BORAVAK STRANACA

### Članak 44.

Stranac može boraviti u Republici Hrvatskoj na kratkotrajnom boravku, privremenom ili stalnom boravku.

### Kratkotrajni boravak

#### Članak 45.

(1) Kratkotrajni boravak je boravak stranca u trajanju do 3 mjeseca na temelju vize ili bez vize.

(2) Stranac kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku ne treba viza može boraviti u Republici Hrvatskoj najduže 3 mjeseca u vremenskom razdoblju od 6 mjeseci, računajući od dana prvog ulaska.

(3) Stranac iz stavka 2. ovoga članka koji je iskoristio 3 mjeseca boravka prije proteka vremenskog razdoblja od 6 mjeseci, može ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj kada protekne vremensko razdoblje od 6 mjeseci računajući od dana prvog ulaska.

### Otkaz i prestanak kratkotrajnog boravka

#### Članak 46. ([NN 74/13](#))

(1) Kratkotrajni boravak prestaje strancu ako:

1. mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj,
2. istekom roka važenja vize,
3. je iskoristio vizu,
4. je iskoristio 3 mjeseca boravka iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona,
5. otkazom boravka.

(2) Strancu će se otkazati kratkotrajni boravak ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i boravka,
3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu, a za navedene izdatke ne postoji jamstvo iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona,
4. ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj,
5. postoji opravdana sumnja da njegov boravak nije korišten u namjeravanu svrhu.

(3) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Rješenjem o otkazu boravka iz stavka 2. ovoga članka određuje se zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

### Privremeni boravak

#### Članak 47. ([NN 74/13](#))

(1) Privremeni boravak odobrava se strancu koji namjerava boraviti ili boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu:

1. spajanja obitelji,
2. srednjoškolskog obrazovanja i studiranja,
3. znanstvenog istraživanja,
4. humanitarnog razloga,
5. rada i
6. rada raspoređenog radnika.

(2) Privremeni boravak u svrhu rada iz stavka 1. točke 5. ovoga članka odobrava se kao dozvola za boravak i rad.

(3) Privremeni boravak u svrhu rada raspoređenog radnika može se odobriti državljaninu treće države ako ispunjava uvjete iz članka 54. i članka 86. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, strancu se može odobriti privremeni boravak i u druge svrhe do godine dana. Zahtjev za reguliranje boravka u druge svrhe stranac može podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci od isteka važenja privremenog boravka koji je bio odobren u druge svrhe.

(5) Državljaninu države članice EGP-a vlasniku nekretnine u Republici Hrvatskoj može se odobriti privremeni boravak u druge svrhe do godine dana.

(6) Privremeni boravak može se odobriti i kao autonomni boravak u trajanju do godine dana sukladno članku 60. ovoga Zakona.

#### **Podnošenje zahtjeva za privremeni boravak**

Članak 48. ([NN 74/13](#))

(1) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnosi se u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka za stranca kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku nije potrebna viza, može se podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka stranca, sjedištu poslodavca ili mjestu rada stranca.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka stranac kojem je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, a dolazi radi studiranja na visokom učilištu u statusu redovitog studenta na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini, stranac iz članka 64. stavka 1. te stranac iz članka 76. stavka 1. točke 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona i članovi njegove uže obitelji mogu zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

(4) Stranac iz stavka 2. i 3. ovoga članka koji podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka prije isteka kratkotrajnog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Članak 49.

Zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnosi stranac, a zahtjev za dozvolu za boravak i rad može podnijeti i poslodavac.

#### **Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka**

Članak 50.

(1) O zahtjevu za odobrenje privremenog boravka odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta, odnosno namjeravanog boravka stranca.

(2) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka, može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Protiv odluke o odbijanju dozvole za boravak i rad zbog popunjenosti godišnje kvote ili ako nije utvrđena godišnja kvota za produženje, novo zapošljavanje ili sezonsko zapošljavanje, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

#### **Reguliranje privremenog boravka djece rođene u Republici Hrvatskoj**

Članak 51.

(1) Roditelj ili skrbnik djeteta rođenog na području Republike Hrvatske dužan je do navršениh 3 mjeseca života djeteta podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete.

(2) Privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti na vrijeme na koje je odobren privremeni boravak jednom roditelju ili skrbniku djeteta, odnosno do godine dana ako je jedan od roditelja ili skrbnik stranac na stalnom boravku.

#### **Rok važenja privremenog boravka**

Članak 52.

(1) Odobrenje za privremeni boravak izdaje se na rok važenja do godine dana.

(2) Rok važenja putne isprave mora biti najmanje 3 mjeseca duži od roka na koji se izdaje odobrenje za privremeni boravak.

(3) Strancu koji nema valjanu stranu putnu ispravu, a zahtjev za privremeni boravak podnese u Republici Hrvatskoj, izdaje se rješenje o odobrenju privremenog boravka.

(4) Stranac iz stavka 3. ovoga članka zahtjevu za produženje privremenog boravka dužan je priložiti stranu putnu ispravu.

#### **Produženje privremenog boravka**

Članak 53. ([NN 74/13](#))

(1) Zahtjev za produženje odobrenja privremenog boravka podnosi se najkasnije 60 dana prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak, u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta, odnosno sjedištu poslodavca ili mjestu rada stranca.

(2) Stranac koji je podnio zahtjev za produženje odobrenja privremenog boravka prije isteka roka važećeg privremenog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

(3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je o zahtjevu za produženje privremenog boravka odlučiti prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak.

**Uvjeti za odobrenje privremenog boravka**

## Članak 54.

Strancu će se odobriti privremeni boravak ako:

1. dokaže svrhu privremenog boravka,
2. ima valjanu putnu ispravu,
3. ima sredstva za uzdržavanje,
4. ima zdravstveno osiguranje,
5. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

**Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji**

## Članak 55. (NN 74/13)

(1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i koji je član uže obitelji:

1. hrvatskog državljanina,
2. stranca koji ima odobren stalni boravak,
3. stranca koji ima odobren privremeni boravak,
4. stranca kojemu je odobrena zaštita sukladno odredbama Zakona o azilu.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 3. ovoga članka, članu uže obitelji stranca koji u Republici Hrvatskoj boravi na temelju važeće dozvole za boravak i rad odobrene na godinu dana sukladno godišnjoj kvoti za zapošljavanje stranaca, može se odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji samo ako je stranac s kojim se traži spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj imao najmanje 2 godine odobren privremeni boravak.

(3) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji stranca kojem je izdana dozvola za boravak i rad u svrhu sezonskog rada.

**Članovi obitelji**

## Članak 56.

(1) Članovi uže obitelji u smislu ovoga Zakona su:

1. bračni drugovi,
2. osobe koje su u izvanbračnoj zajednici,
3. maloljetna zajednička djeca bračnih i izvanbračnih drugova, njihova maloljetna posvojena djeca te maloljetna djeca svakog od njih, a koja nisu zasnovala vlastitu obitelj,
4. roditelji ili posvojitelji maloljetne djece.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članom uže obitelji hrvatskog državljanina, stranca kojem je odobren privremeni ili stalni boravak i stranca koji ima status azilanta, može se smatrati i drugi srodnik, ako postoje posebni osobni ili ozbiljni humanitarni razlozi za spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj.

(3) U slučaju poligamnog braka, spajanje obitelji na području Republike Hrvatske odobrit će se samo jednom bračnom drugu.

(4) Spajanje obitelji neće se odobriti ako je bračni ili izvanbračni drug oženjen ili je u dugotrajnoj vezi s drugom osobom.

(5) Izvanbračna zajednica u smislu ovoga Zakona je životna zajednica neudate žene i neoženjenog muškarca, koja traje najmanje 3 godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

**Brak iz koristi**

## Članak 57.

(1) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

(2) Brakom iz koristi, u smislu ovoga Zakona, smatra se brak koji je sklopljen radi izbjegavanja uvjeta koji su potrebni za ulazak i boravak stranca.

(3) Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi su:

1. bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu,
2. bračni drugovi ne izvršavaju obveze koje proizlaze iz braka,
3. bračni drugovi nisu se upoznali prije sklapanja braka,
4. bračni drugovi ne daju dosljedne osobne podatke,

5. bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju,
  6. za sklapanje braka dana su materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojim je davanje miraza običaj,
  7. postoje dokazi ranijih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.
- (4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu i u postupku odobrenja stalnog boravka.

#### **Reguliranje privremenog boravka za člana obitelji stranca koji ima zaštitu sukladno odredbama Zakona o azilu**

##### **Članak 58.**

Član uže obitelji stranca kojem je odobrena zaštita sukladno odredbama Zakona o azilu za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjete utvrđene člankom 54. stavkom 1. točkom 3. i 4. ovoga Zakona.

#### **Rok važenja privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji**

##### **Članak 59.**

- (1) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji izdaje se s rokom važenja do godine dana odnosno, do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka stranca s kojim se traži spajanje obitelji.
- (2) Strancu koji je prethodno imao neprekidno odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u trajanju od najmanje 2 godine, odobrenje privremenog boravka u istu svrhu može se odobriti s rokom važenja do 2 godine, odnosno do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka stranca s kojim se traži spajanje obitelji.

#### **Autonomni boravak**

##### **Članak 60.**

- (1) Bračnom ili izvanbračnom drugu i djetetu koje je postalo punoljetno, može se odobriti autonomni boravak ako ispunjava uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 2. do 6. ovoga Zakona i ako je imao odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u neprekidnom trajanju od 4 godine.
- (2) Iznimno, strancu iz stavka 1. ovoga članka, može se odobriti autonomni boravak ako ispunjava uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 2. do 6. ovoga Zakona i ako ima odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u neprekidnom trajanju od 3 godine u slučaju da je osoba na temelju koje mu je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji umrla.

#### **Prava stranca na privremenom boravku u svrhu spajanja obitelji i autonomnog boravka**

##### **Članak 61.**

Stranac kojem je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji i stranac iz članka 60. ovoga Zakona ostvaruje pravo na obrazovanje, usavršavanje, rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

#### **Privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja**

##### **Članak 62.**

- (1) Privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja odobrit će se strancu koji uz uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:
  1. nije stariji od 18 godina života ukoliko upisuje zadnju godinu obrazovanja,
  2. upisan je u srednjoškolsku ustanovu,
  3. sudjeluje u priznatom programu razmjene učenika koji je odobrilo ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti,
  4. priloži suglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj,
  5. dostavi dokaz da će organizacija koja provodi program razmjene učenika biti za njega odgovorna za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj, naročito u pogledu sredstava za uzdržavanje, učenja, zdravstvene brige i troškova povratka i
  6. da obitelj kod koje boravi udovoljava uvjetima sukladno posebnim propisima i koja je izabrana sukladno programu razmjene učenika.
- (2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja izdaje se s rokom važenja do godine dana.

#### **Privremeni boravak u svrhu studiranja**

##### **Članak 63.**

- (1) Privremeni boravak u svrhu studiranja odobrit će se strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i:
  1. studira na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj,
  2. dolazi u okviru razmjene studenata, odnosno mobilnosti mladih ili
  3. dolazi na praksu putem ovlaštene organizacije ili na temelju međunarodnih ili međusveučilišnih sporazuma.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do godine dana, odnosno do kraja akademske godine.

(3) Obavljanje stručne prakse stranca iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se radom u smislu odredbi ovoga Zakona.

#### **Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja**

##### **Članak 64. (NN 74/13)**

(1) Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja odobrit će se strancu ako ima ugovor o gostovanju i ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, osim dokaza o zdravstvenom osiguranju.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja izdaje se s rokom važenja do godine dana.

(3) Stranac kojem je odobren privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja ima pravo na porezne olakšice koje ostvaruje sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuje to područje.

(4) Stranac koji je zaključio ugovor o gostovanju u državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj do tri mjeseca bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, ako ima sredstva za uzdržavanje i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(5) Stranac koji je zaključio ugovor o gostovanju u drugoj državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, ako želi radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj dulje od tri mjeseca, dužan je regulirati privremeni boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.

#### **Privremeni boravak iz humanitarnih razloga**

##### **Članak 65.**

(1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobrit će se strancu u sljedećim slučajevima:

1. ako je kao žrtva trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: žrtva) prihvatio program pomoći i zaštite,

2. ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje,

3. strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva najmanje 10 godina bio u statusu izbjeglice ili koji je obuhvaćen programom obnove ili povratka ili stambenog zbrinjavanja izbjeglica iz Republike Hrvatske, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice,

4. ako surađuje s nadležnim tijelima i njegovo je sudjelovanje neophodno u kaznenom postupku koji se vodi protiv poslodavca koji ga je nezakonito zapošljavao,

5. iz ozbiljnih opravdanih razloga humanitarne prirode.

(2) Stranac iz stavka 1. ovoga članka ne mora ispunjavati uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona.

(3) Prije izdavanja odobrenja za privremeni boravak iz stavka 1. točke 5. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je zatražiti suglasnost Ministarstva.

#### **Žrtva trgovanja ljudima**

##### **Članak 66.**

(1) Identifikaciju žrtve obavlja Ministarstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva, a kada se radi o žrtvi-maloljetniku Ministarstvo je dužno surađivati i s ministarstvom nadležnim za socijalnu skrb.

(2) O žrtvinom prihvaćanju programa pomoći i zaštite Operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: Operativni tim) obavještava Ministarstvo.

(3) Program pomoći i zaštite obuhvaća zdravstvenu i psihosocijalnu zaštitu, siguran smještaj, usluge prevođenja i tumačenja, pravnu pomoć te siguran povratak u državu podrijetla.

(4) Osoba gubi pravo na pomoć i zaštitu ako je iskaz temeljila na lažnim činjenicama, ako su prestale okolnosti radi kojih je ostvarila pravo na pomoć i zaštitu ili ako se ponaša suprotno pravilima utvrđenim programom pomoći i zaštite. O gubitku prava na pomoć i zaštitu Operativni tim obavještava Ministarstvo.

##### **Članak 67. (NN 74/13)**

(1) Stranac identificiran kao žrtva ima pravo u roku od 60 dana odlučiti o svom sudjelovanju u programu pomoći i zaštite.

(2) Skrbnik maloljetnika koji je identificiran kao žrtva ima pravo, uz suglasnost centra za socijalnu skrb u županiji u roku od 90 dana odlučiti o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite, vodeći računa o najboljem interesu maloljetnika te uvažavajući mišljenje maloljetnika.

(3) Rok iz stavka 1. ovoga članka ne mora se poštivati, osim u slučaju kada je riječ o maloljetniku, ako se utvrdi da stranac identificiran kao žrtva nije žrtva ili ako je aktivno, dragovoljno i na osobnu inicijativu obnovio kontakte s počiniteljima kaznenih djela ili ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka i nacionalne sigurnosti.



## Članak 68.

- (1) Žrtva kojoj je odobren privremeni boravak ima pravo na siguran smještaj, zdravstvenu zaštitu, novčanu pomoć, obrazovanje i rad.
- (2) Sigurnim smještajem smatra se mjesto gdje je žrtva zaštićena od utjecaja osobe osumnjičene za počinjenje kaznenog djela.
- (3) Visinu novčane pomoći odredit će tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi.
- (4) Žrtva koja je u radnom odnosu ili posjeduje novčana sredstva ili su joj troškovi osobnog života osigurani na drugi način nema pravo na novčanu pomoć.
- (5) Posebna skrb vodit će se o trudnicama i osobama s invaliditetom kao posebno ranjivim skupinama žrtava.
- (6) Stranac kojem je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga sukladno članku 65. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona ostvaruje prava iz stavka 1. ovoga članka.

## Članak 69.

- (1) Sva tijela uključena u program pomoći i zaštite žrtve-maloljetnika dužna su voditi računa o najboljem interesu maloljetnika.
- (2) Za žrtvu-maloljetnika iz stavka 1. ovoga članka, potrebne mjere za utvrđivanje identiteta, državljanstva te pronalaženja ostalih članova obitelji, provest će Ministarstvo.
- (3) Žrtvi-maloljetniku nadležno tijelo za socijalnu skrb imenovat će skrbnika.

## Članak 70.

- (1) Siguran povratak stranca koji ima status žrtve provodi Ministarstvo vodeći računa o njegovim pravima, sigurnosti i dostojanstvu. Povratak po mogućnosti treba biti dragovoljan.
- (2) Maloljetnici koji su žrtve trgovanja ljudima neće biti vraćeni ni u jednu državu ako nakon procjene opasnosti i sigurnosti postoji indicija da takav povratak ne bi bio u najboljem interesu maloljetnika.

## Članak 71.

- (1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga žrtvi prestaje ako:
  1. je izgubila status žrtve,
  2. se utvrdi da zloupotrebljava status žrtve,
  3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.
- (2) Prilikom odlučivanja o prestanku privremenog boravka žrtvi-maloljetniku zatražit će se mišljenje nadležnog tijela za socijalnu skrb.
- (3) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga iz članka 65. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona prestaje ako prestane svrha zbog kojih je strancu odobren privremeni boravak ili to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.
- (4) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. i 3. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

**Prestanak privremenog boravka**Članak 72. ([NN 74/13](#))

- (1) Privremeni boravak prestaje strancu:
  1. prestankom postojanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka,
  2. ako ima zabranu ulaska i boravka,
  3. ako u roku od 30 dana nakon odobrenja privremenog boravka ne prijavi svoje boravište policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji,
  4. ako se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 30 dana,
  5. ako boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi odobrenja privremenog boravka.
- (2) Rješenje iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca, ukoliko je prethodno bio obaviješten da se vodi postupak za prestanak privremenog boravka.
- (3) Policijska uprava odnosno policijska postaja ne donosi rješenje o prestanku privremenog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 2. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.
- (4) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) Iznimno od stavka 1. točke 4. ovoga članka, strancu koji do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske neće prestati privremeni boravak ako o odlasku iz Republike Hrvatske prethodno obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju. Ako nakon odlaska iz Republike Hrvatske nastanu izvanredne okolnosti, stranac je dužan u roku od 30 dana od nastanka tih okolnosti obavijestiti diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

### **Rad stranca u Republici Hrvatskoj**

#### **Članak 73.**

- (1) Stranac u Republici Hrvatskoj može raditi na temelju izdane dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Dozvola za boravak i rad može se izdati na temelju godišnje kvote i izvan godišnje kvote.
- (3) Bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada mogu raditi stranci koji u Republici Hrvatskoj imaju odobren:
1. stalni boravak,
  2. azil, supsidijarnu ili privremenu zaštitu,
  3. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, strancem na stalnom boravku, azilantom te strancem kojem je odobrena supsidijarna ili privremena zaštita,
  4. privremeni boravak iz humanitarnih razloga,
  5. autonomni boravak,
  6. status redovitog učenika ili studenta kada obavljaju poslove posredstvom ovlaštenih posrednika, bez zasnivanja radnog odnosa,
  7. privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja iz članka 64. ovoga Zakona.
- (4) Radom se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra obavljanje prethodnih radnji za osnivanje i registraciju trgovačkog društva ili obrta.
- (5) Stranac može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos.
- (6) Poslodavac može zaposliti stranca samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad, odnosno potvrda o prijavi rada.
- (7) Poslodavac ne smije zapošljavati stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj niti se koristiti njegovim radom.
- (8) Prije zasnivanja radnog odnosa poslodavac mora od stranca tražiti na uvid valjanu dozvolu za boravak i rad, potvrdu o prijavi rada ili odobrenje boravka iz stavka 3. ovoga članka, a presliku koje je poslodavac dužan imati za vrijeme trajanja radnog odnosa.
- (9) Ako je stranac predočio nevaljanu dozvolu iz stavka 8. ovoga članka, poslodavac se neće smatrati odgovornim za zapošljavanje stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj osim ako je poslodavac znao da je dokument koji je predočen kao dozvola za boravak i rad bio krivotvoren.
- (10) Poslodavac koji zapošljava stranca iz stavka 3. ovoga članka dužan je u roku od 8 dana od dana zasnivanja radnog odnosa ili početka rada stranca, o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.
- (11) Odredbe ovoga članka koje se odnose na poslodavca na odgovarajući način se primjenjuju i na podizvođača.

### **Godišnja kvota za zapošljavanje stranaca**

#### **Članak 74.**

- (1) Vlada Republike Hrvatske Odlukom utvrđuje godišnju kvotu za zapošljavanje stranaca najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu za produženje već izdanih dozvola i novo zapošljavanje.
- (2) Prijedlog godišnje kvote za zapošljavanje stranaca izrađuje ministarstvo nadležno za rad na temelju mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i predstavnika socijalnih partnera.
- (3) Godišnja kvota za zapošljavanje stranaca utvrđuje se u skladu s migracijskom politikom i stanjem na tržištu rada.
- (4) Godišnjom kvotom za zapošljavanje stranaca utvrđuju se djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta novo zapošljavanje te broj dozvola za svaku od djelatnosti i zanimanja.
- (5) Godišnjom kvotom za zapošljavanje stranaca može se utvrditi i kvota za sezonsko zapošljavanje.

### **Dozvola za boravak i rad na temelju godišnje kvote za zapošljavanje stranaca**

#### **Članak 75.**

Dozvola za boravak i rad na temelju godišnje kvote iz članka 74. ovoga Zakona odobrit će se strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona te priloži:

1. ugovor o radu, odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili odgovarajući dokaz o radu,
2. dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti stranca,
3. dokaz o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, udruge ili ustanove u Republici Hrvatskoj.

### **Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote**

#### Članak 76.

(1) Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati:

1. dnevним migrantima pod uvjetom uzajamnosti,
2. ključnom osoblju, pružateljima usluga, radnicima i članovima njihovih obitelji, čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske,
3. strancima koji obavljaju ključne poslove u trgovačkim društvima, podružnicama i predstavništvima,
4. strancima koji su premješteni u okviru internog transfera osoblja unutar trgovačkih društava i ostalih neophodnih osoba, kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,
5. strancu koji se samozapošljava u vlastitom trgovačkom društvu ili u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio veći od 51% ili vlastitom obrtu,
6. radniku koji obavlja poslove pružanja usluga u ime ili za inozemnog poslodavca koji nema pravo poslovnog nastana u državi članici EGP-a,
7. učiteljima i nastavnicima koji izvode nastavu u školskim ustanovama na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
8. profesionalnim športašima ili športskim djelatnicima koji rade u Republici Hrvatskoj,
9. umjetnicima koji rade u ustanovama u kulturi u Republici Hrvatskoj,
10. strancima koji su zasnovali radni odnos u stranim udrugama koje su registrirane kao strana udruga u Republici Hrvatskoj i još najmanje tri države,
11. strancima koji su članovi zakladnih tijela predstavništava stranih zaklada i fundacija upisanih u Upisnik predstavništava stranih zaklada i fundacija u Republici Hrvatskoj,
12. strancima koji rade na temelju programa mobilnosti mladih koje Republika Hrvatska provodi u suradnji s drugim državama,
13. znanstvenim istraživačima te strancima koji se zapošljavaju na znanstvena, znanstveno – nastavna ili druga istraživačka radna mjesta u znanstvenim pravnim osobama,
14. profesorima – izvornim govornicima stranih jezika, lektorima i drugim nastavnicima koji izvode nastavu na hrvatskim visokim učilištima ili registriranim školama stranih jezika,
15. strancima koji rade na temelju međunarodnog ugovora, osim ugovora iz članka 79. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

(2) Osobom koja obavlja ključne poslove u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva u smislu stavka 1. točke 3. ovoga članka, smatra se:

1. osoba koja u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu ima viši položaj, osoba koja upravlja poslovanjem, osoba koja se nalazi pod općim nadzorom ili rukovodstvom uprave ili dioničara, odnosno članova trgovačkog društva te osoba koja obnaša neku istovjetnu dužnost uključujući:
  - upravljanje radom odjela ili pododjela društva,
  - praćenje i nadziranje rada drugih radnika, odnosno obavljanje nadzornih ili voditeljskih poslova,
  - ovlaštenje za zapošljavanje i otpuštanje radnika, odnosno davanje preporuka vezanih uz zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove,
2. osoba koja radi u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu, koja posjeduje posebna stručna znanja i/ili ovlasti prijeko potrebne za pružanje usluga, služenje opremom za istraživanje, primjenu tehnika ili vođenje poslovanja trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva.

#### Članak 77. (NN 74/13)

(1) Dozvola za boravak i rad iz članka 76. ovoga Zakona može se odobriti strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, te priloži:

1. ugovor o radu, odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili drugi odgovarajući ugovor,
2. dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti stranca,
3. dokaz o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, udruge ili ustanove u Republici Hrvatskoj,

4. obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca koje sadrži podatke o stručnom znanju, kvalifikacijama i radnom iskustvu stranca, te iz kojih razloga se radno mjesto ne može popuniti s hrvatskog tržišta radne snage.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad iz članka 76. stavka 1. točke 2., 4., 5., 6. i 13. ovoga Zakona, nije potrebno priložiti obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad iz članka 76. stavka 1. točke 2., 3., 4., 5., 8., 10., 11., 12. i 15. ovoga Zakona nije potrebno priložiti dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti stranca.

(4) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad stranac koji se samozapošljava u vlastitom obrtu nije dužan priložiti dokaz iz stavka 1. točke 1. ovoga članka.

#### Članak 78. (NN 74/13)

(1) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna,

2. su u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora i

3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(2) Ako više stranaca iz stavka 1. ovoga članka obavlja ključne poslove za istog poslodavca, dozvola za boravak i rad može se izdati ako:

1. je na svakog zaposlenog stranca zaposleno najmanje 5 hrvatskih državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora,

2. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna i

3. njihova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(3) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. je u osnivanje trgovačkog društva ili obrta uložio najmanje 200.000,00 kuna,

2. su zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana,

3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku, ako je riječ o strancu koji se samozapošljava u vlastitom trgovačkom društvu ili u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio veći od 51%, dok stranac koji se samozapošljava u vlastitom obrtu mora dokazati isti iznos ostvaren dohotkom od samostalnog rada,

4. trgovačko društvo odnosno obrt ne posluje s gubitkom,

5. priloži dokaz o podmirenim poreznim obvezama i doprinosima u Republici Hrvatskoj.

(4) Strancu iz članka 76. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako je pružatelj usluge zaposlen kod inozemnog poslodavca te ima odgovarajuće kvalifikacije, a inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor s trgovačkim društvom, odnosno obrtom u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da se radi o specifičnom pružanju usluga na području visoke tehnologije te da pružanje usluga predstavlja interes za Republiku Hrvatsku.

(5) Državljanima država članica Europske unije nisu dužni ispunjavati uvjete iz ovoga članka.

#### Članak 79. (NN 74/13)

(1) Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se odobriti strancu koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i:

1. koji u trgovačkom društvu obavlja ključne poslove sukladno članku 76. stavku 2. ovoga Zakona ili u tom trgovačkom društvu ima vlasnički udio od najmanje 51%, a trgovačko društvo:

– je nositelj poticajnih mjera sukladno propisu o poticanju ulaganja, ili

– provodi strateške investicijske projekte sukladno propisu o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske

2. koji u Republici Hrvatskoj obavlja poslove ili provodi projekte na temelju međunarodnih ugovora o stručno-tehničkoj pomoći, koje je Republika Hrvatska sklopila s Europskom unijom, drugom državom ili međunarodnom organizacijom.

(2) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad strancu iz ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je odlučiti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

## Članak 80.

- (1) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad rješenjem odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu boravišta stranca. Protiv rješenja može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.
- (2) Dozvola za boravak i rad izdaje se strancu na vrijeme koje je potrebno za obavljanje posla, odnosno vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, a najduže do godine dana.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dozvola za boravak i rad strancu iz članka 76. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona izdaje se s rokom važenja od 2 godine ukoliko nije zatraženo kraće razdoblje izdavanja dozvole za boravak i rad.
- (4) Stranac kojem je izdana dozvola za boravak i rad zbog obavljanja sezonskog rada može boraviti u Republici Hrvatskoj najduže 6 mjeseci u vremenskom razdoblju od jedne godine i mora boraviti najmanje 6 mjeseci izvan Republike Hrvatske prije nego što mu ponovno bude omogućen ulazak i boravak u svrhu rada.
- (5) Dozvolu za boravak i rad policijska uprava, odnosno policijska postaja dostavit će poslodavcu i područnim uredima ili ispostavama Porezne uprave nadležnim prema sjedištu pravne ili fizičke osobe koja koristi usluge stranca ili mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

## Članak 81.

Policijska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje dozvole za boravak i rad ako poslodavac krši propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju ili u slučaju ako stranac ili poslodavac nije podmirio izrečenu novčanu kaznu.

**Potvrda o prijavi rada**Članak 82. ([NN 74/13](#))

- (1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 90 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći stranci:
  1. prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,
  2. pružatelji usluga u turizmu, turistički zastupnici, odnosno animatori sukladno posebnim propisima,
  3. znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici – predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
  4. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije,
  5. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,
  6. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,
  7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,
  8. stranci koji u organizaciji hrvatskih udruga ili institucija dolaze na volonterski rad u radnim kampovima i na sličnim radno-obrazovnim programima odnosno koji dolaze na praksu u diplomatske misije ili konzularne urede akreditirane u Republici Hrvatskoj,
  9. volonteri koji volontiraju u neprofitnim udrugama i ustanovama u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima, odnosno na temelju programa međunarodne razmjene i suradnje volontera,
  10. stranci koji u Republiku Hrvatsku dolaze obaviti vježbenički staž u trgovačka društva, podružnice ili predstavništva kojih su vlasnici strane tvrtke ako ti stranci dolaze iz te tvrtke u sjedištu, odnosno iz njezinog predstavništva ili podružnice u nekoj drugoj državi,
  11. stranci koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno stranci koji obavljaju poslove nadzora ili inspekcije proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja,
  12. stranci koji rade na plovilima i upisani su u popis posade,
  13. stranci koji obavljaju stručnu praksu, usavršavanje ili volontiranje u okviru Programa Zajednice, Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladih na djelu i ostalih međunarodnih programa te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti i tijela u čijoj je nadležnosti volonterstvo,
  14. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,
  15. stranci koji provode stručnu izobrazbu, usavršavanje ili školovanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,

16. stranci koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme,

17. stranci koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,

18. učenici koji putem ovlaštene organizacije ili kroz program razmjene učenika dolaze na praksu,

19. stranci koji dolaze kod hrvatskih pravnih ili fizičkih osoba, ustanova ili udruga obaviti vježbenički staž za koji ne primaju naknadu.

(2) Strancima iz stavka 1. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona koji namjeravaju boraviti i raditi u Republici Hrvatskoj duže od 90 dana, može se izdati dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote, ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i prilože dokaz o obavljanju i trajanju poslova u Republici Hrvatskoj.

(3) Iznimno od odredbe članka 54. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, stranci iz stavka 1. točke 13. ovoga članka koji sudjeluju u Programu Mladi na djelu i njegovim slijednicima nisu dužni priložiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, osim ako drugačije propisuju programska pravila.

(4) Volonterima iz stavka 1. točke 9. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati ako imaju od 18 do 65 godina života i zaključen ugovor o volontiranju sukladno posebnim propisima o volontiranju. Organizacija u kojoj će stranac volontirati mora preuzeti punu odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, prehrane te troškove zdravstvenog osiguranja i povratka.

(5) Strancima iz stavka 1. točke 19. ovoga članka dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati ako stranac priloži dokaz o obavljanju vježbeničkog staža u pravnoj ili fizičkoj osobi, ustanovi ili udruzi, koju priznaje nadležno tijelo prema djelatnosti u kojoj se obavlja vježbenički staž.

#### Članak 83. [\(NN 74/13\)](#)

(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 60 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći stranci:

1. pružatelji revizorskih i konzultantskih usluga,
2. predavači koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima,
3. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe, odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti,
4. radnici u cirkusima ili zabavnim parkovima.

(2) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 30 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi stranci:

1. autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje,
2. na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac.

#### Članak 84. [\(NN 74/13\)](#)

(1) Stranac iz članka 82. ovoga Zakona koji će raditi do 90 dana i stranac iz članka 83. ovoga Zakona ili pravna ili fizička osoba koja će se koristiti njegovim uslugama, dužni su prije početka rada, od nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje, pribaviti potvrdu o prijavi rada prema mjestu obavljanja poslova ili sjedištu poslodavca.

(2) Na temelju izdane potvrde o prijavi rada stranac za istog poslodavca ili primatelja usluge može raditi na cijelom području Republike Hrvatske.

(3) Stranac iz stavka 1. ovoga članka nije dužan ishoditi dozvolu za boravak i rad.

#### Članak 85. [\(NN 74/13\)](#)

(1) Pravna ili fizička osoba koja zapošljava ili koristi usluge stranca iz članka 82. i 83. ovoga Zakona mora imati sklopljen odgovarajući ugovor ili drugi dokaz o izvršenju posla sa strancem ili inozemnim poslodavcem koji upućuje stranca na rad u Republiku Hrvatsku.

(2) Policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je potvrdu o prijavi rada dostaviti strancu, pravnoj ili fizičkoj osobi iz stavka 1. ovoga članka i područnom uredu ili ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema sjedištu pravne ili fizičke osobe koja koristi usluge stranca ili mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

(3) Na strance koji u Republici Hrvatskoj nastupaju na sportskim priredbama i natjecanjima kao predstavnici stranih ekipa, klubova ili državnih reprezentacija, ne primjenjuje se stavak 1. i 2. ovoga članka i članak 84. ovoga Zakona.

### **Prava stranca na privremenom boravku**

#### Članak 85.a

(1) Strancu kojem je izdana dozvola za boravak i rad kao i strancu iz članka 73. stavka 3. ovoga Zakona zajamčena su prava sukladno članku 86. stavku 5. i 6. i članku 98. stavku 1. točki 2. do 7. i stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Stranac iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na priznavanje diploma i stručnih kvalifikacija, kao i usluge savjetovanja koje pružaju zavodi za zapošljavanje sukladno s posebnim propisima.

### **Raspoređeni radnik**

Članak 86. ([NN 74/13](#))

(1) Raspoređeni radnik je radnik kojega strani poslodavac iz stavka 2. ovoga članka, u okviru privremenog ili povremenog prekograničnog pružanja usluga, na ograničeno razdoblje:

1. upućuje na rad u Republiku Hrvatsku za svoj račun i pod svojim vodstvom, na temelju ugovora sklopljenog između stranog poslodavca koji ga upućuje i korisnika usluge u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili

2. upućuje u Republiku Hrvatsku u svoju podružnicu ili u društvo u vlasništvu iste grupe kojoj pripada i strani poslodavac, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili

3. ustupa kao agencija za privremeno zapošljavanje korisniku koji je osnovan ili posluje u Republici Hrvatskoj pod uvjetom da za vrijeme ustupanja postoji radni odnos između agencije za privremeno zapošljavanje i radnika.

(2) Strani poslodavac je fizička ili pravna osoba koja ostvaruje poslovni nastan u drugoj državi članici EGP-a, koji u okviru prekograničnog pružanja usluga, upućuje radnika na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku.

(3) Raspoređeni radnik je radnik kojega je strani poslodavac u okviru prekograničnog pružanja usluga uputio na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku, koja nije država u kojoj uobičajeno radi.

(4) Raspoređeni radnik koji je državljanin treće države, zakonito zaposlen kod stranog poslodavca i upućen na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje dulje od 3 mjeseca dužan je regulirati privremeni boravak u svrhu rada raspoređenog radnika sukladno članku 47. stavku 1. točki 6. i članku 54. ovoga Zakona.

(5) Raspoređenom radniku iz stavka 1. ovoga članka zajamčeni su sljedeći uvjeti rada:

1. propisano najduže trajanje radnog vremena i najkraće trajanje odmora,

2. najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora,

3. najniža plaća uključujući povećanu plaću za prekovremeni rad,

4. zaštita zdravlja i sigurnost na radu,

5. zaštitne mjere za rad trudnica, žena koje su nedavno rodile, odnosno doje i maloljetnih radnika,

6. zabrana diskriminacije.

(6) Uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka jamče se na razini prava utvrđenih pravnim propisima Republike Hrvatske, odnosno kolektivnim ugovorima čija je primjena na temelju posebnog propisa proširena na sve poslodavce i radnike na određenom području, grani ili djelatnosti.

(7) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i raspoređenom radniku ustupljenom putem agencije za privremeno zapošljavanje.

(8) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i raspoređenom radniku koji nije državljanin države članice EGP-a, pod uvjetom da je zakonito zaposlen kod stranog poslodavca.

(9) Za raspoređenog radnika iz stavka 8. ovoga članka strani poslodavac je dužan u izjavi o upućivanju iz članka 89. ovoga Zakona potvrditi da je raspoređeni radnik zakonito zaposlen po propisima države u kojoj strani poslodavac ostvaruje poslovni nastan.

(10) Uvjeti rada i zapošljavanja iz stavka 5. točke 2. i 3. ovoga članka neće se primjenjivati na kvalificiranog radnika upućenog od stranog poslodavca na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje kraće od 8 dana ako ga strani poslodavac koji obavlja isporuku upućuje da izvrši početno sastavljanje odnosno prvo postavljanje koje je nužno za stavljanje isporučene robe u uporabu i koje je ugovoreno kao bitni sastojak ugovora o isporuci robe.

(11) Na radnike koje strani poslodavac upućuje u Republiku Hrvatsku na poslove u građevinarstvu koji se odnose na izgradnju, popravlanje, održavanje, preinake ili rušenje zgrada, a posebno poslove iskapanja, zemljanih radova, stvarnih poslova izgradnje, sastavljanja i rastavljanja prefabriciranih elemenata, postavljanja instalacija, preinaka, renoviranja, popravaka, rastavljanja, rušenja, redovnog održavanja, održavanja, ličenja i čišćenja ili poboljšanja, ne primjenjuje se stavak 10. ovoga članka.

(12) Ako su zajamčeni uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka povoljnije uređeni propisima Republike Hrvatske u odnosu na propise države u kojoj poslodavac ostvaruje poslovni nastan i koji se primjenjuju na radni odnos, na raspoređenog radnika se primjenjuje za njega povoljnije pravo.

(13) Poslodavac osnovan u državi koja nije država članica EGP-a ne smije biti stavljen u povoljniji položaj od stranog poslodavca koji ostvaruje poslovni nastan u državi članici EGP-a.

**Referentni period**

## Članak 87.

(1) Duljina trajanja razdoblja na koji je raspoređen radnik iz članka 86. ovoga Zakona upućen na rad u Republiku Hrvatsku računa se na temelju referentnog razdoblja od 1 godine od početka upućivanja.

(2) U svrhu izračuna duljine trajanja vremena upućivanja u obzir se uzimaju sva ranija razdoblja u kojima je isti posao za istog stranog poslodavca obavljao bilo koji po stranom poslodavcu raspoređeni radnik.

**Sudska zaštita i administrativna suradnja i informiranje**

## Članak 88.

(1) Radi zaštite i ostvarivanja prava na zajamčene uvjete rada iz članka 86. ovoga Zakona raspoređeni radnik može protiv pravne ili fizičke osobe stranog poslodavca, odnosno primatelja usluge u Republici Hrvatskoj pokrenuti sudski postupak pred nadležnim sudom u Republici Hrvatskoj, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) U cilju ostvarivanja potpunog informiranja o zaštiti i opsegu prava propisanih člankom 86. ovoga Zakona i potrebne međunarodne suradnje, ministarstvo nadležno za rad osigurat će potrebnu uzajamnu administrativnu suradnju i pomoć kako bi podaci o uvjetima rada bili dostupni svim zainteresiranim.

**Izjava o upućivanju**

## Članak 89.

(1) Strani poslodavac iz članka 86. ovoga Zakona dužan je prije početka upućivanja podnijeti izjavu o upućivanju koja mora sadržavati:

1. naziv i sjedište, odnosno ime i prezime, adresu stranog poslodavca te kontakt podatke kao što su brojevi telefona, telefaksa, te e-mail adrese,
2. ime i prezime raspoređenog radnika te podatak o državi u kojoj radnik uobičajeno radi,
3. početak i predviđeno trajanje upućivanja,
4. naziv i sjedište odnosno ime i prezime, adresu korisnika usluge, mjesto pružanja usluga te kratki opis usluge,
5. podatke o datumu izdavanja, roku važenja, broju i nadležnom tijelu koje je izdalo važeću dozvolu za boravak i dozvolu za rad raspoređenog radnika iz članka 86. stavka 4. ovoga Zakona (državljanin treće države) po propisima države u kojoj strani poslodavac ostvaruje poslovni nastan.

(2) Strani poslodavac iz stavka 86. ovoga Zakona dužan je tijekom trajanja upućivanja prijaviti svaku promjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Izjava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se pisano ili elektroničkim putem, tijelu koje je posebnim propisom određeno kao nadležno tijelo za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti u Republici Hrvatskoj.

**Prestanak važenja dozvole za boravak i rad**

## Članak 90.

(1) Dozvola za boravak i rad prestaje važiti ako:

1. su ispunjeni uvjeti iz članka 72. stavka 1. ovoga Zakona,
2. prestankom postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana,
3. stranac obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad,
4. stranac radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad,
5. stranac ili poslodavac ne poštuje propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju te druge propise u skladu s kojima se djelatnost mora obavljati.

(2) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja ne donosi rješenje o prestanku dozvole za boravak i rad ako je zabrana ulaska i boravka iz članka 72. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona izrečena rješenjem o protjerivanju.

## Članak 91.

(1) Stranac kojem je bez njegove krivnje prestao ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do isteka odobrenja dozvole za boravak i rad.

(2) U slučaju prestanka ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad, poslodavac i stranac dužni su obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, u roku od 15 dana od dana nastupa tih okolnosti.



**Stalni boravak**

## Članak 92. (NN 74/13)

- (1) Stalni boravak može se odobriti strancu koji do dana podnošenja zahtjeva u Republici Hrvatskoj ima neprekidno pet godina zakoniti boravak, što uključuje odobren privremeni boravak, azil ili supsidijarnu zaštitu.
- (2) Smatra se da je stranac neprekidno boravio u Republici Hrvatskoj i ako je u razdoblju od 5 godina izbio iz Republike Hrvatske višekratno do 10 mjeseci ukupno ili jednokratno do 6 mjeseci.
- (3) U trenutku odlučivanja o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka stranac mora imati odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.
- (4) Strancu iz stavka 1. ovoga članka stalni boravak neće se odobriti ako mu je poništen azil ili supsidijarna zaštita.

## Članak 93. (NN 74/13)

- (1) U vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, ne uračunava se:
  1. boravak na temelju izdane dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima, dnevnim migrantima i pružateljima usluga u ime inozemnog poslodavca,
  2. vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora.
- (2) Strancu kojem je odobren privremeni boravak u svrhu studiranja, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, računa se samo polovica vremena provedenog na temelju odobrenog privremenog boravka u svrhu studiranja.
- (3) Za strance koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona računa se polovica razdoblja od dana podnošenja zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite na temelju kojeg mu je odobren status pa do dana odobrenja međunarodne zaštite ili cjelokupno razdoblje ako je ono dulje od 18 mjeseci.
- (4) Osobe bez državljanstva, stranci koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu ne moraju ispunjavati uvjet iz članka 96. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

## Članak 94. (NN 74/13)

- (1) Iznimno od članka 92. ovoga Zakona, stalni boravak može se odobriti i:
  1. strancu koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno 3 godine odobren privremeni boravak, a u statusu izbjeglice je bio najmanje 10 godina, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice,
  2. strancu koji je imao prebivalište u Republici Hrvatskoj na dan 8. listopada 1991. godine, a koji je korisnik programa povratka ili obnove ili stambenog zbrinjavanja, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice i za kojeg je utvrđeno da se vratio s namjerom da trajno živi u Republici Hrvatskoj,
  3. djetetu koje živi u Republici Hrvatskoj:
    - čija oba roditelja u trenutku rođenja djeteta imaju odobren stalni boravak,
    - čiji jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak (uz suglasnost drugog roditelja),
    - čiji jedan roditelj, u trenutku rođenja djeteta, ima odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili potpuno, odnosno djelomično lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb,
  4. strancu koji je rođen i od rođenja živi na području Republike Hrvatske, ali zbog opravdanih razloga na koje nije mogao utjecati, nije imao reguliran boravak.
- (2) Stranac iz stavka 1. ovoga članka može ostati u Republici Hrvatskoj do dana izvršnosti odluke o zahtjevu.

## Članak 95.

- (1) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka stranac podnosi u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta.
- (2) O zahtjevu za odobrenje stalnog boravka odlučuje Ministarstvo.
- (3) Protiv odluke Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

## Članak 96.

- (1) Stalni boravak odobrit će se strancu koji, uz uvjete iz članka 92. ovoga Zakona:
  1. ima valjanu stranu putnu ispravu,
  2. ima sredstva za uzdržavanje,
  3. ima zdravstveno osiguranje,

4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo te hrvatsku kulturu i društveno uređenje,
  5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.
- (2) Stranci iz članka 94. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona, ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka.

#### Članak 97. (NN 74/13)

- (1) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.
- (2) Poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske stranac dokazuje popunjavanjem upitnika u postupku odobrenja stalnog boravka.
- (3) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma te hrvatske kulture i društvenog uređenja ne moraju položiti:
1. djeca predškolske dobi,
  2. polaznici, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj,
  3. osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu.
- (4) Stranac koji je samostalnim popunjavanjem upitnika iz stavka 2. ovoga članka dokazao poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske ne mora polagati ispit iz hrvatskog jezika i latiničnog pisma.
- (5) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi stranac.

#### Prava stranaca na stalnom boravku

##### Članak 98.

- (1) Stranac na stalnom boravku ima pravo na:
1. rad i samozapošljavanje,
  2. stručno usavršavanje,
  3. obrazovanje i studentske stipendije,
  4. socijalnu skrb, prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, pravo na doplatu za djecu te roditeljske potpore,
  5. porezne olakšice,
  6. pristup tržištu roba i usluga,
  7. slobodu udruživanja i povezivanja te članstva u organizacijama koje zastupaju radnike ili poslodavce ili organizacijama čiji članovi obavljaju posebno zanimanje, uključujući i naknade koje im takve organizacije daju.
- (2) Stranac ostvaruje prava sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

#### Prestanak stalnog boravka

##### Članak 99. (NN 74/13)

- (1) Stalni boravak prestaje strancu ako:
1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
  2. se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravio u inozemstvu duže od godinu dana,
  3. se utvrdi da je stranac svjesno dao neistinite podatke ili je svjesno prikrilo cilj i okolnosti koje su bile od važnosti za odobrenje stalnog boravka,
  4. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja,
  5. na vlastiti zahtjev,
  6. je strancu poništen azil ili supsidijarna zaštita.
- (2) Rješenje o prestanku stalnog boravka donosi Ministarstvo na prijedlog policijske uprave, odnosno policijske postaje.
- (3) Rješenje o prestanku stalnog boravka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca.
- (4) Ministarstvo ne donosi rješenje o prestanku stalnog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.
- (5) Protiv rješenja o prestanku stalnog boravka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

**VI. MJERE ZA OSIGURANJE POVRATKA****Posebna zaštita**

## Članak 100.

(1) Prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje stranca prema kojem se poduzimaju mjere.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka ranjivim osobama smatraju se osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice i jednoroditeljska obitelj s maloljetnom djecom, žrtve nasilja i maloljetnici, osobito maloljetnici bez pratnje.

**Nezakoniti boravak**Članak 101. ([NN 74/13](#))

(1) Stranac nezakonito boravi ako:

1. nije na kratkotrajnom boravku,
2. nema valjano odobrenje za privremeni ili stalni boravak,
3. mu nije odobren azil, supsidijarna ili privremena zaštita, odnosno nije tražitelj azila,
4. nije stranac iz članka 53. i članka 94. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Strancem na kratkotrajnom boravku ne smatra se:

1. stranac koji je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku,
2. stranac iz članka 46. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona koji je ušao u Republiku Hrvatsku, a nije proteklo razdoblje od 6 mjeseci računajući od dana prvog ulaska,
3. stranac koji je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju readmisijskog ugovora,
4. stranac koji je izručen u Republiku Hrvatsku na temelju međunarodnog ugovora o izručenju,
5. stranac koji je sa graničnog prijelaza doveden u prostorije suda radi provođenja kaznenog ili prekršajnog postupka, a nije mu odobren ulazak u Republiku Hrvatsku.

(3) Stranac koji nezakonito boravi dužan je bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku.

**Protjerivanje**Članak 102. ([NN 74/13](#))

(1) Stranca se može protjerati iz Republike Hrvatske ako predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Odlukom o protjerivanju smatra se:

- odluka suda kojom je izrečena zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje,
- rješenje o protjerivanju koje je donijelo Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

Članak 103. ([NN 74/13](#))

(1) Odlukom o protjerivanju određuje se zabrana ulaska i boravka, odnosno vrijeme u kojem je strancu zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Zabrana ulaska i boravka računa se od dana:

1. isteka roka za povratak,
2. prisilnog udaljenja,
3. isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnom odlukom o protjerivanju.

(3) Zabrana ulaska i boravka u slučajevima koji nisu propisani u stavku 2. ovoga članka računa se od dana izvršnosti odluke o protjerivanju.

**Zaštita od protjerivanja**

## Članak 104.

(1) Prilikom donošenja odluke o protjerivanju, pored okolnosti iz članka 100. ovoga Zakona uzet će se u obzir duljina boravka, gospodarske veze i stupanj socijalne i kulturne integracije stranca u Republici Hrvatskoj, te njegove veze s državom podrijetla.

(2) Odluka o protjerivanju stranca na:

1. stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,
2. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno 10 godina,

3. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji 3 godine zakonito boravi u Republici Hrvatskoj i u braku je s hrvatskim državljaninom ili sa strancem na odobrenom stalnom boravku,

može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 106. ovoga Zakona.

### **Rješenje o protjerivanju**

#### **Članak 105.**

(1) U smislu članka 102. stavka 1. ovoga Zakona, rješenje o protjerivanju može se donijeti osobito ako stranac:

1. nezakonito boravi,
2. prijeđe ili pokuša nezakonito prijeći državnu granicu,
3. pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku,
4. sklopi brak iz koristi,
5. prekrši propise o zapošljavanju i radu stranaca, sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili poreznim davanjima,
6. počini kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti,
7. je pravomoćno osuđen u inozemstvu za teško kazneno djelo, kažnjivo i po hrvatskim propisima,
8. ponavlja činjenje prekršaja,
9. počini prekršaj s elementima nasilja.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka, rješenje o protjerivanju može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

### **Protjerivanje zbog povećane društvene opasnosti**

#### **Članak 106. ([NN 74/13](#))**

Rješenje o protjerivanju će se donijeti ako:

1. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jedne godine,
2. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od 5 godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje 3 godine,
3. je stranac zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
4. stranac predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.

### **Donošenje rješenja o protjerivanju**

#### **Članak 107. ([NN 74/13](#))**

(1) Rješenje o protjerivanju donosi Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju ne može biti kraća od 3 mjeseca niti duža od 20 godina.

(3) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 105. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona ne može biti duža od 5 godina.

(4) Strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevođenje u postupku na jezik koji stranac razumije. Rješenje o protjerivanju će se prevesti na zahtjev stranca.

(5) Prije donošenja rješenja o protjerivanju, stranca koji je nezakonito boravio i radio obavijestit će se o mogućnosti naknade plaće, s pripadajućim doprinosima sukladno posebnim propisima, te mogućnosti izjavljivanja žalbe, odnosno tužbe protiv poslodavca.

(6) U postupku donošenja rješenja o protjerivanju stranac koji nezakonito boravi i stranac na kratkotrajnom boravku imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć.

(7) Besplatna pravna pomoć iz stavka 6. ovoga članka obuhvaća:

- pomoć u sastavljanju tužbe i
- zastupanje pred upravnim sudom.

(8) Besplatnu pravnu pomoć mogu pružiti odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

(9) Pravo na besplatnu pravnu pomoć nema stranac iz stavka 6. ovoga članka koji posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, ili ako je vjerojatno da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan.

(10) Smatra se vjerojatnim da postupak pred upravnim sudom za stranca neće biti uspješan ako ne postoje okolnosti iz članka 104. i 118. ovoga Zakona.

(11) U slučaju iz stavka 9. i 10. ovoga članka Ministarstvo će rješenjem odrediti da troškove pravne pomoći snosi stranac iz stavka 6. ovoga članka.

(12) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka pruža se na zahtjev stranca iz stavka 6. ovoga članka.

(13) Troškove besplatne pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

#### **Pravni lijek protiv rješenja o protjerivanju**

##### Članak 108.

(1) Protiv rješenja Ministarstva iz članka 107. ovoga Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje iz članka 107. ovoga Zakona može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka protiv rješenja o protjerivanju stranca koji nezakonito boravi i stranca na kratkotrajnom boravku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

#### **Ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka**

##### Članak 109.

(1) Tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju može ukinuti ili skratiti zabranu ulaska i boravka ako su prestali razlozi iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona, iz humanitarnih razloga ili ako je to u interesu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za ukidanje ili skraćivanje zabrane ulaska i boravka može se podnijeti kada protekne polovica vremena izrečene zabrane ulaska i boravka, a u svakom slučaju kada proteknu 3 godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka.

(3) Stranac koji je protjeran samo zbog razloga iz članka 105. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona, zahtjev iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti kada su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva iz stavka 2. i 3. ovoga članka policijske uprave odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) Ako je strancu boravak postao zakonit rješenje o protjerivanju prestaje važiti bez donošenja upravnog akta.

#### **Odobrenje boravka strancu za kojeg je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju**

##### Članak 110. ([NN 74/13](#))

Ako je država članica EGP-a za stranca donijela odluku o protjerivanju, nadležno tijelo će u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj voditi računa o interesima te države članice EGP-a.

#### **Obveze fizičkih i pravnih osoba**

##### Članak 111.

(1) Državna tijela, pravne i fizičke osobe dužne su bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju ako imaju saznanja da stranac nezakonito boravi ili radi u Republici Hrvatskoj, izuzev ako prema posebnom propisu imaju obvezu čuvanja tajne.

(2) Tijelo koje je protiv stranca pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak za djela koja se progone po službenoj dužnosti, dužno je o pokretanju i ishodu postupka bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) Državno tijelo koje je donijelo odluku kojom se stranac proglašava krivim zbog počinjenog kaznenog djela ili prekršaja koji se progone po službenoj dužnosti, dužno je bez odgađanja nakon donošenja odluke obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(4) Zatvorska ustanova je dužna najmanje 48 sati prije puštanja stranca na slobodu o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

#### **Rješenje o povratku**

##### Članak 112. ([NN 74/13](#))

(1) Strancu koji nezakonito boravi i strancu kojem odlukom državnog tijela prestaje zakoniti boravak rješenjem će se odrediti napuštanje EGP-a.

(2) Strancu iz stavka 1. ovoga članka ne mora se rješenjem odrediti napuštanje EGP-a ako:

1. je počinio kazneno djelo ili prekršaj s elementima nasilja,
2. mu je izrečena bezuvjetna kazna zatvora,
3. je nezakonito prešao ili pokušao prijeći državnu granicu,
4. mu treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu,

5. ga treba izručiti temeljem međunarodnog ugovora,
6. ga treba prisilno udaljiti temeljem readmisijskog ugovora u državu članicu EGP-a.
- (3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka odredit će se rok u kojem je stranac dužan napustiti Republiku Hrvatsku, te prisilno udaljenje ako stranac ne napusti EGP.
- (4) Prilikom određivanja roka za povratak, osim okolnosti iz članka 100. ovoga Zakona uzet će se u obzir osobne okolnosti te vrijeme u kojem to stranac može učiniti, koje ne može biti duže od 90 dana.
- (5) Rok za povratak strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku, osim u slučaju iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, ne može biti kraći od 7 dana niti duži od 30 dana.
- (6) Rok za povratak može se produžiti u skladu sa stavkom 4. ovoga članka.
- (7) Rješenjem o povratku strancu se mogu odrediti obveze iz članka 136. ovoga Zakona ako:
  1. mu je odbijen zahtjev za azil sukladno članku 58. stavku 1. točki 2. ili članku 61. stavku 1. točki 4. i 7. Zakona o azilu,
  2. nema financijskih sredstava ili dokumente koji su mu potrebni za ulazak u drugu državu, a okolnosti ukazuju da ih neće pribaviti,
  3. je protjeran iz Republike Hrvatske.
- (8) Stranac kojemu je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužan je napustiti EGP u roku koji mu je određen.
- (9) Stranac kojemu je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužan se prilikom napuštanja Republike Hrvatske prijaviti policijskom službeniku na graničnom prijelazu.

#### **Donošenje rješenja o povratku**

##### Članak 113.

- (1) Rješenje o povratku donosi Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja.
- (2) Strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevođenje u postupku na jezik koji razumije. Rješenje o povratku će se prevesti na zahtjev stranca.
- (3) U postupku donošenja rješenja o povratku na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 107. stavka 5. i 6. ovoga Zakona.

#### **Pravni lijek protiv rješenja o povratku**

##### Članak 114. ([NN 74/13](#))

- (1) Rješenje o povratku koje se izdaje uz rješenje o protjerivanju stranca ili uz odluku Ministarstva, policijske uprave, odnosno policijske postaje kojom strancu prestaje zakoniti boravak smatra se sastavnim dijelom rješenja o protjerivanju, odnosno odluke kojom strancu prestaje zakoniti boravak. Rješenje o povratku može se pobijati samo u pravnom lijeku protiv rješenja o protjerivanju ili odluke Ministarstva, policijske uprave, odnosno policijske postaje.
- (2) Protiv rješenja o povratku koje se izdaje strancu koji nezakonito boravi i strancu na kratkotrajnom boravku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (3) Ako je strancu iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona, koji nije napustio Republiku Hrvatsku boravak postao zakonit, rješenje o povratku prestaje važiti bez donošenja upravnog akta.

#### **Postupak prema državljaninu treće države koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka**

##### Članak 115. ([NN 74/13](#))

- (1) Državljaninu treće države koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a ima odobrenje boravka u državi članici EGP-a, policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će upozorenje da je dužan bez odlaganja napustiti Republiku Hrvatsku i otići u državu članicu EGP-a u kojoj ima odobrenje boravka. Upozorenjem će se odrediti rok u kojem je stranac dužan napustiti Republiku Hrvatsku.
- (2) Ako stranac iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, donosi se rješenje o povratku.
- (3) Strancu iz stavka 1. ovoga članka za kojeg je donesena odluka o protjerivanju, policijska uprava, odnosno policijska postaja će donijeti rješenje o povratku bez izdavanja upozorenja iz stavka 1. ovoga članka.

Postupak prema državljaninu treće države kojem je u drugoj državi članici EGP-a odobrena međunarodna zaštita

##### Članak 115.a ([NN 74/13](#))

- (1) Državljaninu treće države kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, rješenjem će se odrediti odlazak u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.
- (2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka provjerit će se ima li državljanin treće države još uvijek međunarodnu zaštitu.

(3) U postupku donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o rješenju o povratku.

(4) Ako državljanin treće države kojemu je doneseno rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, prisilno će ga se udaljiti u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.

(5) Državljanina treće države kojemu je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj jer predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo te predstavlja opasnost za javni poredak, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, može se prisilno udaljiti i u drugu državu ako se time ne narušava načelo iz članka 118. ovoga Zakona.

### **Prisilno udaljenje**

#### **Članak 116. (NN 74/13)**

(1) Stranca će se prisilno udaljiti iz EGP-a:

1. ako nije napustio Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem o napuštanju EGP,
2. ako odluka državnog tijela kojom strancu prestaje zakoniti boravak ili odluka o protjerivanju postane izvršna, a ne donosi se rješenje o povratku sukladno članku 112. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka policijski službenici prepraćuju radi napuštanja EGP-a.

(3) Stranac kojeg se prisilno udaljava ne smije ni na koji način ometati prisilno udaljenje.

(4) U provedbi mjera za prisilno udaljenje Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja može surađivati s drugim državnim tijelima, drugim državama te međunarodnim i nevladinim organizacijama.

(5) Stranca će se prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a kada su ispunjeni uvjeti za vraćanje na temelju readmisijskog ugovora.

(6) Ministarstvo osigurava učinkovit sustav nadzora prisilnih udaljenja o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim i nevladinim organizacijama.

### **Priznavanje odluke o protjerivanju države članice EGP-a**

#### **Članak 117.**

(1) Prisilno će se udaljiti stranca protiv kojeg je država članica EGP-a donijela pravomoćnu odluku o protjerivanju:

1. ako je osuđen zbog kaznenog djela na kaznu zatvora u trajanju od najmanje jedne godine,
2. zbog sumnje da je počinio ili je namjeravao počiniti teško kazneno djelo,
3. zbog kršenja propisa o ulasku i boravku stranaca.

(2) Državu članicu EGP-a u kojoj stranac ima odobrenje boravka i državu koja je donijela odluku o protjerivanju obavijestit će se o namjeri prisilnog udaljenja.

(3) Ako država članica EGP-a poništi odobrenje boravka iz stavka 2. ovoga članka, stranca će se prisilno udaljiti. Ako odobrenje boravka nije poništeno, stranca se ne mora prisilno udaljiti.

(4) O prisilnom udaljenju obavijestit će se država koja je donijela odluku o protjerivanju.

(5) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na državljane države članice EGP-a, članove njihovih obitelji i članove obitelji hrvatskih državljana.

### **Zabrana prisilnog udaljenja**

#### **Članak 118.**

(1) Zabranjeno je prisilno udaljiti stranca u državu gdje su njegov život ili sloboda ugroženi radi njegove rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, zbog pripadnosti posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili gdje bi mogao biti podvrgnut mučenju ili neljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bi nad njim mogla biti izvršena smrtna kazna, te u državu u kojoj mu prijete opasnost od prisilnog udaljenja u takvu državu.

(2) Zabranjeno je prisilno udaljiti maloljetnog stranca ako je to u suprotnosti s Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europskom konvencijom o sprječavanju mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, Konvencijom o pravima djeteta i Konvencijom o ostvarivanju dječjih prava.

(3) Maloljetnog stranca bez pratnje će se prisilno udaljiti u državu u kojoj će biti predan članu obitelji, imenovanom skrbniku ili ustanovi za prihvata djece.

### **Zajednički letovi država članica EGP-a**

#### **Članak 119.**

Ministarstvo organizira i sudjeluje u zajedničkim letovima država članica EGP-a u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

**Pomoć državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja zračnim putem**

## Članak 120.

(1) Ministarstvo će na zahtjev nadležnih tijela države članice EGP-a pružiti pomoć u slučaju tranzita u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

(2) Zahtjev za pružanje pomoći iz stavka 1. ovoga članka će se odbiti:

1. ako je stranac kojeg se prisilno udaljava u Republici Hrvatskoj optužen da je počinio kazneno djelo ili je izdan nalog za njegovo uhićenje radi izdržavanja kazne zatvora,
2. ako tranzit preko drugih država ili prihvat u državi odredišta nije moguć,
3. ako je u Republici Hrvatskoj potrebno obaviti presjedanje iz jedne u drugu zračnu luku,
4. ako prisilno udaljenje nije moguće iz praktičnih razloga,
5. ako stranac kojeg se prisilno udaljava predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost, javno zdravlje ili bi to štetilo međunarodnim interesima Republike Hrvatske,
6. u slučaju iz članka 118. ovoga Zakona.

(3) Pružanje pomoći iz stavka 1. ovoga članka će se obustaviti ako se naknadno utvrde razlozi iz stavka 2. ovoga članka.

## Članak 121.

(1) Zahtjev iz članka 120. stavka 1. ovoga Zakona ne mora se odobriti ako:

1. se stranca može prisilno udaljiti izravnim letom do države odredišta,
2. zahtjev nije podniet najkasnije 2 dana prije tranzita,
3. zahtjev nije podniet na propisanom obrascu,
4. je zahtjev nepotpun,
5. će tranzit trajati duže od 24 sata.

(2) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka zahtjev će se odobriti.

## Članak 122.

(1) Obavijest o odluci o zahtjevu iz članka 120. i 121. ovoga Zakona dostavit će se u roku od 2 dana, a u opravdanim slučajevima rok se može produžiti za još 2 dana.

(2) Odluka o odbijanju zahtjeva za pružanje pomoći mora se obrazložiti.

**Ograničenje slobode kretanja**

## Članak 123. (NN 74/13)

(1) Stranca se može privesti i zadržati najduže 24 sata ako je to potrebno radi osiguranja njegove nazočnosti u postupku protjerivanja, otkaza kratkotrajnog boravka i poništenja privremene odgode prisilnog udaljenja.

(2) Stranca kojeg se prisilno udaljava može se privesti i zadržati najduže 48 sati.

(3) Nakon uhićenja, stranca će se odmah obavijestiti o razlozima uhićenja te da može zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

(4) O uhićenju maloljetnog stranca bez pratnje odmah će se obavijestiti nadležno tijelo socijalne skrbi i diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin.

(5) Stranca će se pustiti na slobodu odmah kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim ako se poduzimaju radnje radi izvršenja prisilnog udaljenja ili je doneseno rješenje o smještaju u prihvatni centar za strance.

**Pripremni smještaj u centar**

## Članak 124. (NN 74/13)

(1) Strancu se može ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar) radi osiguranja njegove nazočnosti u postupku donošenja rješenja o protjerivanju, ako stranac predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je osuđen zbog kaznenog djela koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka neće se smjestiti u centar ako se opravdano očekuje da se ista svrha može postići primjenom obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Smještaj u centar iz stavka 1. ovoga članka određuje se na vrijeme do 3 mjeseca.



**Redovni smještaj u centar**

## Članak 125. (NN 74/13)

(1) Strancu se može ograničiti sloboda kretanja smještajem u centar ako prisilno udaljenje nije moguće odmah izvršiti, a:

1. nije napustio EGP u roku koji mu je određen rješenjem o povratku,
2. nije određen rok za povratak sukladno članku 112. stavku 2. ovoga Zakona,
3. postoji ozbiljna sumnja da se ne radi o maloljetnom strancu,
4. radi utvrđivanja identiteta.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka neće se smjestiti u centar ako se opravdano očekuje da se ista svrha može postići primjenom obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Smještaj u centar iz stavka 1. ovoga članka određuje se na vrijeme do 6 mjeseci.

**Produženje smještaja u centru**

## Članak 126.

Iznimno od članka 125. ovoga Zakona, strancu se smještaj u centru može produžiti za još najviše 12 mjeseci ako:

1. je stranac odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke,
2. je stranac na drugi način sprječavao ili odugovlačio prisilno udaljenje,
3. se opravdano očekuje dostava putnih i drugih dokumenata potrebnih za prisilno udaljenje koji su zatraženi od nadležnih tijela druge države.

**Donošenje rješenja o smještaju u centar i pravni lijek**

## Članak 127.

(1) Rješenje o smještaju u centar donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Rješenje o produženju smještaja donosi centar.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Odluku o tužbi protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka upravni sud će donijeti nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Centar će najkasnije 10 dana prije protoka 3 mjeseca od dana smještaja stranca u centar dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju stranca u centru. Upravni sud će u roku od 10 dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li stranca otpustiti iz centra.

(5) Centar će odmah po donošenju rješenja iz stavka 2. ovoga članka dostaviti upravnom sudu spise predmeta o produženju smještaja. Upravni sud će nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o produženju smještaja poništava ili potvrđuje.

**Ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka**

## Članak 128. (NN 74/13)

(1) U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlašteni su bez sudskog naloga izvršiti pretragu stranca i predmeta koje stranac nosi, u cilju pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg.

(2) Strancu koji nezakonito boravi, a nema ispravu o identitetu ili postoji sumnja u njegov identitet mogu se uzeti otisci prstiju, uzorak šarenice oka i može ga se fotografirati, bez njegove privole.

**Prava i obveze stranca**

## Članak 129.

(1) Stranac ne smije napustiti centar bez odobrenja i dužan je pridržavati se pravila boravka u centru.

(2) Stranac u centru ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu.

**Stroži policijski nadzor**

## Članak 130.

(1) Strancu koji je bez odobrenja napustio centar, strancu za kojeg postoji opravdana sumnja da će napustiti centar, strancu za kojeg postoji opravdana sumnja da će ozlijediti sebe ili druge te strancu koji se ne pridržava pravila boravka odredit će se boravak u centru pod strožim policijskim nadzorom najduže do 30 dana.

(2) Stranca iz stavka 1. ovoga članka smjestit će se odvojeno od ostalih stranaca i ograničit će mu se sloboda kretanja unutar centra.

(3) O određivanju strožeg policijskog nadzora centar donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Odluku o tužbi protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka upravni sud će donijeti nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

### **Prestanak smještaja u centru**

#### Članak 131.

(1) Smještaj u centru prestaje:

1. prisilnim udaljenjem,
2. protekom vremena na koje je strancu određen smještaj,
3. ako je strancu boravak postao zakonit,
4. poništenjem rješenja o smještaju u centar,
5. otpustom iz centra.

(2) Stranca će se otpustiti iz centra ako:

1. okolnosti ukazuju da se prisilno udaljenje neće moći izvršiti,
2. je smješten u centar na temelju članka 124. ovoga Zakona, a rješenje o protjerivanju je postalo izvršno i nije doneseno novo rješenje o smještaju,
3. je smješten u centar na temelju članka 125. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, a utvrđen mu je identitet i nije doneseno novo rješenje o smještaju,
4. je upravni sud odlučio da stranca treba otpustiti iz centra.

### **Postupak prema maloljetnicima**

#### Članak 132. ([NN 74/13](#))

(1) Maloljetni stranac bez pratnje i maloljetni stranac u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako se prisilno udaljenje ne može osigurati na drugačiji način.

(2) Stranci iz stavka 1. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih stranaca u prostorije koje su prikladne za smještaj maloljetnika.

(3) Članove iste obitelji smjestit će se u centru u zasebnu prostoriju.

(4) Smještaj u centru stranaca iz stavka 1. ovoga članka ne može se produžiti.

(5) Stroži policijski nadzor može se odrediti i maloljetniku ali samo zajedno s roditeljem ili zakonskim zastupnikom.

(6) Maloljetniku u centru osiguravaju se uvjeti primjereni njegovoj dobi te pravo na školovanje sukladno posebnom propisu.

(7) Ako zbog osobito velikog broja stranaca u dužem vremenskom razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Ako postoji ozbiljna sumnja o maloljetnosti stranca kojeg treba smjestiti u centar može se provesti ispitivanje starosti osobe.

### **Naknada troškova prisilnog udaljenja**

#### Članak 133.

(1) Stranac je dužan snositi troškove smještaja u centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegovog prisilnog udaljenja.

(2) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja strancu će se oduzeti novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.

(3) Novčana sredstva koja su oduzeta strancu koriste se za podmirenje troškova njegovog prisilnog udaljenja.

(4) Radi osiguranja prisilnog udaljenja strancu se mogu privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.

#### Članak 134.

(1) Ako stranac nema sredstva za troškove iz članka 133. stavka 1. ovoga Zakona, troškove snosi:

1. fizička ili pravna osoba koja je stranca protuzakonito prebacila ili pokušala prebaciti preko državne granice, odnosno koja je strancu pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijeđe državnu granicu, tranzitira ili boravi,
2. fizička ili pravna osoba koja se obvezala da će snositi troškove stranca za vrijeme njegovog boravka,
3. prijevoznik koji nije odveo stranca u skladu s člankom 41. ovoga Zakona,
4. poslodavac koji je zaposlio stranca suprotno odredbama ovoga Zakona,
5. organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz članka 42. ovoga Zakona.

(2) Obveza podmirenja troškova postoji i u slučaju kada stranac nije prisilno udaljen, osim ako postoje razlozi iz članka 118. ovoga Zakona.

(3) O visini troškova prisilnog udaljenja iz stavka 1. ovoga članka donosi se rješenje.

#### **Naknada troškova između država članica EGP-a**

##### **Članak 135.**

(1) Troškove prisilnog udaljenja stranca koji nema sredstava, a koji je udaljen u skladu sa člankom 117. ovoga Zakona, podmirit će država koja je donijela odluku o protjerivanju.

(2) Rok za podnošenje zahtjeva za naplatu troškova iz stavka 1. ovoga članka je godinu dana od dana prisilnog udaljenja.

(3) Ako je od izvršnosti odluke o protjerivanju do prisilnog udaljenja stranca, prošlo više od 4 godine, zahtjev za naplatu neće se odobriti.

(4) Troškovi pružanja pomoći iz članka 120., članka 121. i 122. ovoga Zakona, naplaćuju se od države koja je podnijela zahtjev.

#### **Privremena odgoda prisilnog udaljenja**

##### **Članak 136.**

(1) Prisilno udaljenje će se privremeno odgoditi ako postoje razlozi za zabranu prisilnog udaljenja.

(2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi ako strancu nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja stranca ili postoje drugi razlozi zbog kojih stranca nije moguće prisilno udaljiti.

(3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, strancu se mogu odrediti sljedeće obveze:

1. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata,
2. polog određenih financijskih sredstava,
3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja,
4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme.

(4) Strancu na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja izdaje se isprava koju je na zahtjev tijela iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona obavezan vratiti.

(5) Strancu na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ne prestaje obveza napuštanja Republike Hrvatske.

(6) Stranac na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu.

(7) Maloljetni stranac na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ima pravo na školovanje sukladno posebnom propisu.

##### **Članak 137.**

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja će se poništiti ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz članka 136. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ili se stranac ne pridržava obveza iz članka 136. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o poništenju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Rješenje važi 6 mjeseci od dana donošenja. Za donošenje rješenja o poništenju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje stranca.

(3) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o poništenju privremene odgode prisilnog udaljenja može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

#### **Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja**

##### **Članak 138.**

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje:

1. protekom vremena na koje je strancu određena privremena odgoda prisilnog udaljenja,
2. poništenjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,
3. ako je strancu boravak postao zakonit.

(2) Stranca iz stavka 1. točke 1. ovoga članka prisilno će se udaljiti, odnosno smjestiti u centar.

**VII. ISPRAVE O DOKAZIVANJU IDENTITETA**Članak 139. ([NN 74/13](#))

(1) Stranac dokazuje svoj identitet:

1. putnom ispravom,
2. osobnom iskaznicom za stranca,
3. ispravom koju izdaje brodar putnicima na brodovima na kružnom putovanju, tijekom putovanja,
4. drugom javnom ispravom koja sadrži fotografiju.

(2) Stranac je dužan nositi, i na zahtjev službene osobe dati na uvid, ispravu kojom dokazuje svoj identitet.

(3) Stranac je dužan na zahtjev službene osobe dati na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice.

(4) Stranac koji nema ispravu o identitetu dužan je na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

(5) Stranac ne smije svoje isprave dati drugome da se njima služi, odnosno ne smije se služiti nevažećom ili drugom nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom.

Članak 140. ([NN 74/13](#))

(1) Dozvola boravka izdaje se strancu kojem je odobren privremeni boravak na rok važenja na koji mu je odobren privremeni boravak.

(2) Dozvola boravka kojemu je odobren stalni boravak izdaje se s rokom važenja na 5 godina.

(3) U dozvolu boravka stranca iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona kojemu je odobren stalni boravak na temelju azila ili supsidijarne zaštite unijet će se napomena: »Međunarodnu zaštitu odobrila Republika Hrvatska (datum)«.

(4) Strancu na stalnom boravku kojemu je druga država članica EGP-a izdala dozvolu boravka u koju je unesena napomena da mu je odobrena međunarodna zaštita, policijska uprava, odnosno policijska postaja će u dozvolu boravka koju će izdati strancu unijeti istu napomenu.

(5) Prije unoenja napomene iz stavka 4. ovoga članka u dozvolu boravka od druge države članice EGP-a koja se navodi u napomeni dozvole boravka zatražit će se informacija ima li stranac još uvijek odobrenu međunarodnu zaštitu. Ako je međunarodna zaštita strancu prestala, policijska uprava, odnosno policijska postaja neće u dozvolu boravka unijeti napomenu iz stavka 4. ovoga članka.

(6) U slučaju da je nadležnost za međunarodnu zaštitu stranca na stalnom boravku prešla u nadležnost Republike Hrvatske nakon što mu je izdana dozvola boravka iz stavka 4. ovoga članka, policijska uprava, odnosno policijska postaja izmijenit će napomenu u dozvoli boravka u roku od tri mjeseca od dana prelaska nadležnosti.

Članak 141. ([NN 74/13](#))

Zahtjev za izdavanje dozvole boravka dužan je podnijeti stranac na privremenom ili stalnom boravku u roku od osam dana od dana odobrenja stalnog, odnosno privremenog boravka.

Članak 141.a ([NN 74/13](#))

(1) Obrazac dozvole boravka sadrži elektronički nosač podataka (RFID čip) na koji se pohranjuju biometrijski podaci stranca (otisci prstiju i fotografija stranca).

(2) Strancu koji odbije dati biometrijske podatke iz stavka 1. ovoga članka odbit će se izdavanje dozvole boravka.

(3) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostave odluke, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

## Članak 142.

(1) Dozvola boravka mora se zamijeniti:

1. u slučaju promjene podataka,
2. kada je oštećena ili dotrajala tako da više ne služi svrsi,
3. kada fotografija na osobnoj iskaznici za stranca više ne odgovara izgledu osobe,
4. protekom roka važenja.

(2) Zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za stranca podnosi se u roku od 8 dana od dana nastupa okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

## Članak 143.

Stranac je dužan vratiti osobnu iskaznicu za stranca kad:

1. se iseljava,
2. mu je prestao boravak,
3. stekne hrvatsko državljanstvo.

## Članak 144.

(1) Stranac je dužan bez odgode prijaviti gubitak, nestanak ili krađu putne isprave ili osobne iskaznice za stranca, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu događaja ili saznanja, o čemu se izdaje potvrda.

(2) Stranac koji u inozemstvu izgubi ili na drugi način ostane bez putne isprave za stranca ili osobne iskaznice za stranca dužan je to bez odgode prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

## Članak 145.

(1) Policijska uprava, odnosno policijska postaja će strancu privremeno zadržati putnu ispravu ako:

1. postoje osnove sumnje da je počinio kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj,
2. nije izvršio svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu na zahtjev nadležnog suda ili drugog nadležnog tijela,
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

(2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka zadržava se na vrijeme dok postoje razlozi za njezino zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

## VIII. PRIJAVA BORAVKA

Članak 146. ([NN 74/13](#))

(1) Boravište je mjesto u kojem boravi stranac s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom.

(2) Prebivalište je mjesto u kojem se stranac s odobrenim stalnim boravkom nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

(3) Stranac s odobrenim stalnim boravkom osim prebivališta može prijaviti i boravište, u mjestu gdje trajnije boravi bez namjere da se u njemu nastani. Boravište se može prijaviti najduže do godine dana.

(4) Ako stranac u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjerava boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužan je u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati duže od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište stranaca koji se obrazuju ili koji u mjestu boravišta obavljaju poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i stranaca smještenih u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba o čemu stranci moraju priložiti odgovarajuću dokumentaciju.

(6) Stranac na kratkotrajnom boravku mora imati prijavljen smještaj sukladno članku 147. ovoga Zakona.

## Članak 147.

(1) Stranac na kratkotrajnom boravku dužan je sam prijaviti svoj smještaj u roku od 2 dana od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene smještaja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, smještaj stranca na kratkotrajnom boravku dužna je prijaviti pravna i fizička osoba koja je strancu pružila smještaj (pružatelj smještaja) u roku od jednoga dana od dolaska stranca na smještaj.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se i na:

1. zdravstvene ustanove koje primaju stranca na liječenje,
2. turističke zajednice ako su zaprimile prijavu smještaja stranca.

(4) Ako se pružatelj smještaja u trenutku dolaska stranca na smještaj ne nalazi u Republici Hrvatskoj ili se prijava smještaja iz drugog razloga ne može obaviti u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, prijava smještaja obavlja se sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Prijava se podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji nadležnoj prema mjestu smještaja stranca, a može se izvršiti i u elektroničkom obliku, putem interneta na propisani način.

(6) Prijava stranca koji će biti smješten na plovilu podnosi se:

- policijskoj postaji nadležnoj za kontrolu prelaska državne granice u luci u kojoj se obavlja granična kontrola ako stranac ulazi plovilom na kojem će biti smješten,
- policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu ukrcanja stranca.

(7) Obveznici prijave smještaja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka dužni su u obrascu prijave smještaja stranca navesti potpune i točne podatke, odnosno bez odgode dostaviti podatke o promjeni trajanja smještaja.

(8) Obveznici prijave smještaja iz stavka 3. točke 2. ovoga članka, dužni su u roku od 1 dana od dana zaprimanja prijave, istu dostaviti policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

#### Članak 148.

(1) Stranac na privremenom boravku dužan je prijaviti boravište i adresu stanovanja te promjenu boravišta i adrese stanovanja u roku od 3 dana od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od dana promjene boravišta ili adrese stanovanja.

(2) Stranac na stalnom boravku dužan je prijaviti prebivalište, boravište i adresu stanovanja te promjenu prebivališta, boravišta i adrese stanovanja u roku od 8 dana od dana promjene.

(3) Stranac koji je odlukom poslodavca upućen na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta, nije dužan izvršiti obvezu iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ukoliko rad neće trajati duže od 90 dana.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, poslodavac je dužan u roku od tri dana o tome izvijestiti nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(5) Odredbe ovoga Zakona o prijavi smještaja stranca na kratkotrajnom boravku na odgovarajući se način primjenjuju i na strance na privremenom i stalnom boravku.

#### Članak 149.

Stranac iz članka 148. stavka 1. i 2. ovoga Zakona dužan je odjaviti adresu stanovanja, boravište, odnosno prebivalište najkasnije u roku od 3 dana od dana odlaska s adrese stanovanja, boravišta, odnosno prebivališta.

#### Članak 150.

(1) Pravna i fizička osoba koja pruža usluge smještaja strancima vodi evidenciju o strancima sukladno posebnim propisima.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su službenoj osobi nadležnog tijela dati na uvid podatke iz evidencije o strancima.

## IX. KRETANJE STRANACA U ODORI

#### Članak 151.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj stranci se mogu kretati u stranoj vojnoj odori:

1. ako borave kao članovi diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u Republici Hrvatskoj ima diplomatski status u svojstvu vojnih predstavnika dok misija traje,
2. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava i borave u službenom posjetu,
3. ako se nalaze na školovanju u vojnim školama,
4. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava s diplomatskom ili službenom putovnicom i prelaze preko područja Republike Hrvatske,
5. ako su sudionici u vojnim vježbama i obuci.

#### Članak 152.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj stranci se mogu kretati u stranoj policijskoj ili carinskoj odori ako:

1. kao članovi izaslanstava stranih policijskih ili carinskih tijela borave u službenom posjetu,
2. obavljaju aktivnosti na temelju međunarodnog ugovora,
3. se nalaze na školovanju u policijskim školama,
4. kao članovi stranih policijskih ili stranih carinskih izaslanstava, s diplomatskom ili službenom putovnicom, prelaze preko područja Republike Hrvatske.

## **X. ULAZAK, BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA DRŽAVA ČLANICA EGP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

### **Članak 153.**

(1) Državljanin države članice EGP-a i članovi njegove obitelji, bez obzira jesu li državljani država članica EGP-a ili ne, a imaju pravo boravka u Republici Hrvatskoj, izjednačeni su u pravima s državljanima Republike Hrvatske u okviru odredbi Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(2) Državljanin države članice EGP-a i članovi njegove obitelji mogu u Republici Hrvatskoj raditi i pružati usluge bez dozvole za boravak i rad, odnosno bez potvrde o prijavi rada.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na državljane država članica EGP-a odnose se i na državljane Švicarske Konfederacije.

(4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina države članice EGP-a primjenjuju se na strance-članove obitelji hrvatskih državljanina.

### **Ulazak i izlazak državljanina države članice EGP-a iz Republike Hrvatske**

#### **Članak 154.**

(1) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku ako:

1. ima valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu,
2. nema zabranu ulaska i boravka,
3. ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku bez vize ili odobrenja boravka.

(3) Ako državljani države članice EGP-a nema isprave iz stavka 1. točke 1. ovoga članka službenik granične policije dužan mu je pružiti mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da je državljani države članice EGP-a.

(4) Državljanin države članice EGP-a s važećom putnom ispravom ili osobnom iskaznicom ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu.

### **Kratkotrajni boravak državljanina države članice EGP-a**

#### **Članak 155.**

Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, ako posjeduje valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu.

### **Privremeni boravak državljanina države članice EGP-a**

#### **Članak 156.**

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, ako:

1. je radnik ili samostalni djelatnik,
2. ima dostatna sredstva za uzdržavanje za sebe i članove svoje obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi i ima zdravstveno osiguranje,
3. ako pohađa visoko učilište ili strukovnu izobrazbu i ima odgovarajuće zdravstveno osiguranje te izjavom dokaže da posjeduje dostatna sredstva za uzdržavanje sebe i članova svoje obitelji, kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi,
4. je član obitelji koji se pridružuje državljaninu države članice EGP-a koji ispunjava uvjete iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka.

(2) Prilikom ocjenjivanja jesu li sredstva za uzdržavanje iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka dostatna, uzet će se u obzir osobni položaj državljanina države članice EGP-a i članova njegove obitelji i neće se zahtijevati da iznose više od visine sredstva potrebnih za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima.

#### **Članak 157.**

(1) Državljanin države članice EGP-a koji namjerava boraviti duže od 3 mjeseca u Republici Hrvatskoj, dužan je, najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka, prijaviti privremeni boravak nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja bez odgode izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

**Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu rada**

## Članak 158.

Državljaninu države članice EGP-a iz članka 156. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. potvrdu o radnom odnosu ili dokaz da je samostalni djelatnik.

## Članak 159.

(1) Državljanin države članice EGP-a koji je ostao bez zaposlenja zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika u smislu ovoga Zakona ako:

1. je privremeno nesposoban za rad zbog bolesti ili nezgode,
2. je bez vlastite krivnje ostao bez posla koji je u Republici Hrvatskoj obavljao najmanje godinu dana te je kod nadležne službe prijavljen kao tražitelj zaposlenja,
3. se uključi u program strukovne izobrazbe. Program strukovne izobrazbe mora biti povezan s prethodnim zaposlenjem, osim ako je državljanin države članice EGP-a ostao bez posla bez vlastite krivnje.

(2) Državljaninu države članice EGP-a kojem je prestao ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme kraće od jedne godine i prijavljen je kao nezaposlena osoba kod nadležne službe ili ako je u prvih 12 mjeseci rada na temelju radnog odnosa na neodređeno vrijeme u Republici Hrvatskoj ostao bez posla bez vlastite krivnje i prijavljen je kao tražitelj zaposlenja, zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika 6 mjeseci nakon prestanka zaposlenja.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka primjenjuju se i na državljanina države članice EGP-a koji obavlja sezonski rad ili je u radnom odnosu kod poslodavca iz druge države članice EGP-a te u Republici Hrvatskoj pruža usluge za inozemnog poslodavca na temelju ugovora sklopljenog između stranog izvođača i naručitelja iz Republike Hrvatske.

**Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe**

## Članak 160.

Državljaninu države članice EGP-a iz članka 156. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. je upisan na visoko učilište ili strukovnu izobrazbu,
3. priloži izjavu o sredstvima za uzdržavanje,
4. zdravstveno osiguranje.

**Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u druge svrhe**

## Članak 161.

Državljaninu države članice EGP-a iz članka 156. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. sredstva za uzdržavanje,
3. zdravstveno osiguranje.

**Članovi obitelji državljanina države članice EGP-a**

## Članak 162.

Članovima obitelji državljanina države članice EGP-a smatraju se:

1. bračni drug,
2. izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske, kao i osobe koje su u trajnoj vezi koja se može dokazivati zajedničkim boravkom na istoj adresi u trajanju od najmanje 3 godine te ako je razvidna namjera daljnjeg zajedničkog života,
3. srodnici državljanina države članice EGP-a te njegovog bračnog ili izvanbračnog druga po krvi u uspravnoj liniji nishodno, do navršene 21 godine života,
4. posvojenici i pastorčad državljanina države članice EGP-a ili njegovog bračnog ili izvanbračnog druga, do navršene 21 godine života,
5. osobe iz točke 3. i 4. ovoga stavka starije od 21 godine života, koje je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug dužan uzdržavati i stvarno ih uzdržava,



6. srodnici po krvi u uspravnoj liniji ushodno, koje je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug dužan uzdržavati i stvarno ih uzdržava,

7. drugi članovi obitelji državljanina države članice EGP-a za koje je individualnom procjenom utvrđeno da su zbog svoje materijalne i socijalne situacije u državi iz koje dolaze, u osiguranju osnovnih potreba ovisni o državljaninu države članice EGP-a ili su članovi njegovog kućanstva ili za kojeg je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga potrebna osobna skrb državljanina države članice EGP-a.

#### **Potvrda o prijavi privremenog boravka člana obitelji koji je državljanin države članice EGP-a**

##### **Članak 163.**

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a koji ima državljanstvo države članice EGP-a, a namjerava boraviti duže od 3 mjeseca, dužan je najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka prijaviti privremeni boravak i priložiti:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. ispravu kojom dokazuje da je član obitelji iz članka 162. stavka 1. točke 1. do 6. ovoga Zakona,
3. odgovarajuće isprave kojima dokazuje da je zbog svoje materijalne i socijalne situacije u državi iz koje dolazi u osiguranju osnovnih potreba ovisan o državljaninu države članice EGP-a ili da je član njegovog kućanstva ili da mu je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga potrebna osobna skrb državljanina države članice EGP-a ako je član obitelji iz članka 162. stavka 2. točke 7. ovoga Zakona.

(2) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja bez odgode izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

##### **Članak 164.**

Državljanin države članice EGP-a nema pravo na privremeni boravak ako:

1. predstavlja prijetnju za javni poredak ili nacionalnu sigurnost,
2. ima zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku.

#### **Prestanak privremenog boravka državljanina države članice EGP-a**

##### **Članak 165.**

(1) Državljaninu države članice EGP-a prestaje privremeni boravak ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku,
2. je privremeni boravak stekao davanjem neistinitih podataka ili je prikrivio stvarni cilj i okolnosti koje su bile odlučujuće kod prijave privremenog boravka,
3. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak,
4. odjavi boravak iz Republike Hrvatske.

(2) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji neće prestati privremeni boravak ako nema dovoljno sredstava za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj, ukoliko je državljanin države članice EGP-a radnik ili samostalni djelatnik ili je došao s namjerom zapošljavanja, a dokaže da nastavlja aktivno tražiti posao te se opravdano pretpostavlja da će pronaći zaposlenje.

#### **Ulazak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a u Republiku Hrvatsku**

##### **Članak 166. (NN 74/13)**

Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a radi spajanja obitelji s državljaninom države članice EGP-a, može ući u Republiku Hrvatsku s valjanom putnom ispravom u koju je unijeta viza, ako je viza potrebna ili s valjanom putovnicom i boravišnom iskaznicom koju je izdala nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

##### **Članak 167.**

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a, odobrit će se ulazak u Republiku Hrvatsku ako:

1. ima isprave iz članka 166. ovoga Zakona,
2. nema zabranu ulaska i boravka,
3. ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji za ulazak nema valjanu putnu ispravu, odnosno vizu, službenik granične policije omogućit će mu da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da uživa pravo slobode kretanja i boravka kao član obitelji državljanina države članice EGP-a.

(3) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje Republike Hrvatske, izdat će se viza na graničnom prijelazu. Viza se izdaje bez naknade, u ubrzanom postupku.

(4) Član obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji ima privremeni boravak u Republici Hrvatskoj ne treba vizu za ulazak u Republiku Hrvatsku.

(5) Član obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji ima važeću putnu ispravu ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu.

#### **Kratkotrajni boravak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a**

##### Članak 168.

Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nema državljanstvo države članice EGP-a ima pravo boraviti na području Republike Hrvatske do 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako ima valjanu putnu ispravu.

#### **Privremeni boravak za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a**

##### Članak 169.

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a, ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 3 mjeseca od dana ulaska, ako je u pratnji državljanina države članice EGP-a ili mu se pridružuje pod uvjetom da državljanin države članice EGP-a ispunjava uvjete iz članka 156. stavka 1. točke 1., 2. ili 3. ovoga Zakona.

(2) Član obitelji iz stavka 1. ovoga članka dužan je najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka, podnijeti zahtjev za boravišnu iskaznicu kojom dokazuje pravo privremenog boravka, o čemu se bez odgode izdaje potvrda.

(3) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka izdat će se »Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije« ako:

1. ima valjanu putnu ispravu,
2. priloži ispravu kojom dokazuje da je član obitelji iz članka 162. stavka 1. točke 1. do 6. ovoga Zakona,
3. priloži ispravu koju je izdalo nadležno tijelo države iz koje dolazi, a kojom se službeno potvrđuje da je uzdržavani član obitelji, odnosno član kućanstva državljanina država članice EGP-a ili priloži dokaz o postojanju ozbiljnih zdravstvenih razloga zbog kojih je neophodno da ga državljanin države članice EGP-a osobno njeguje, ako se radi o članu obitelji iz članka 162. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona,
4. ne predstavlja prijetnju za javni poredak ili nacionalnu sigurnost,
5. nema zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku.

(4) Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije izdaje se s rokom važenja od 5 godina, odnosno kraćim ukoliko državljanin države članice EGP-a namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj kraće od 5 godina.

(5) Na važenje boravišne iskaznice za člana obitelji iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,
2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga, kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,
3. radi služenja vojnog roka.

#### **Pravo žalbe**

##### Članak 170.

Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji protiv rješenja policijske uprave, odnosno policijske postaje kojim je odbijeno izdavanje potvrde o prijavi privremenog boravka, odnosno boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, ima pravo žalbe o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

#### **Zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji državljanina države članice EGP-a**

##### Članak 171.

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a ili njegova odlaska iz Republike Hrvatske, zadržava pravo na privremeni boravak, ako dokaže da je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje ostalih članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te ako ima zdravstveno osiguranje.

(2) Član obitelji državljanina države članice EGP-a koji nije državljanin države članice EGP-a u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a s kojim je boravio najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj, zadržava pravo na privremeni boravak, ako dokaže da je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje.

(3) Djeca državljanina države članice EGP-a i drugi roditelj koji skrbi o djeci, bez obzira na državljanstvo, zadržavaju pravo na privremeni boravak u slučaju da državljanin države članice EGP-a umre ili napusti Republiku Hrvatsku, ako djeca borave u Republici Hrvatskoj i upisana su u obrazovnu ustanovu, do završetka školovanja.

(4) U slučaju rastave ili poništenja braka, član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo na privremeni boravak ukoliko je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te ako ima zdravstveno osiguranje.

(5) U slučaju rastave ili poništenja braka član obitelji državljanina države članice EGP-a koji nije državljanin države članice EGP-a, a koji je radnik ili samostalni djelatnik ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje, zadržava pravo na privremeni boravak:

1. ako je brak trajao najmanje 3 godine, pri čemu su bračni drugovi najmanje jednu godinu boravili u Republici Hrvatskoj,
  2. u slučaju izvršavanja roditeljskog prava nad djecom državljanina države članice EGP-a koja su mu dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dana na skrb ili odgoj,
  3. u slučaju izvršavanja roditeljskog prava nad maloljetnom djecom koja borave u Republici Hrvatskoj i koja su dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dana na skrb ili odgoj drugom roditelju,
  4. zbog iznimno teških okolnosti kao što je obiteljsko nasilje.
- (6) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na osobe u izvanbračnoj zajednici, odnosno trajnoj vezi.

#### **Prestanak privremenog boravka članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a**

##### Članak 172.

(1) Privremeni boravak prestaje članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,
2. odjavi boravak iz Republike Hrvatske,
3. je privremeni boravak stekao davanjem neistinitih podataka ili je prikrio stvarni cilj i okolnosti koje su bile odlučujuće kod prijave privremenog boravka,
4. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak,
5. je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 6 mjeseci godišnje,
6. ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 1 godine neprekidno, osim ako je bio odsutan iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu, služenje vojnog roka.

(2) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

#### **Stalni boravak državljanina države članice EGP-a**

##### Članak 173.

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo na stalni boravak nakon 5 godina neprekidnog zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,
2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga, kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,
3. radi služenja vojnog roka.

(3) Neprekidnost boravka dokazuje se bilo kojim dokazom koji se može prihvatiti u upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, a kontinuitet se prekida izvršnom odlukom o protjerivanju.

(4) Policijska uprava, odnosno policijska postaja državljaninu države članice EGP-a na njegov zahtjev u što kraćem roku izdaje iskaznicu kojom se potvrđuje stalni boravak, a nakon provjere dužine boravka.

(5) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 4. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

## Članak 174.

(1) Iznimno od članka 173. stavka 1. državljanin države članice EGP-a ostvaruje pravo na stalni boravak ako je:

1. kao radnik ili samostalni djelatnik prestao s radom i koji ima uvjete za starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 3 godine,
2. prijevremeno umirovljen, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 3 godine,
3. kao radnik ili samostalni djelatnik zbog trajne nesposobnosti za rad, prestao s radom u Republici Hrvatskoj, a neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj duže od 2 godine,
4. kao radnik ili samostalni djelatnik prestao s radom u Republici Hrvatskoj, zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, na temelju koje je u Republici Hrvatskoj ostvarena invalidska mirovina, neovisno o trajanju boravka u Republici Hrvatskoj,
5. kao radnik ili samostalni djelatnik nakon 3 godine neprekidnog zaposlenja i boravka u Republici Hrvatskoj zaposlen u drugoj državi članici EGP-a, a zadržava boravište u Republici Hrvatskoj i svaki se dan ili barem jednom na tjedan vraća u Republiku Hrvatsku.

(2) Razdoblje zaposlenja radnika ili samostalnog djelatnika koji radi na području druge države članice EGP – a, a zadržava boravište u Republici Hrvatskoj, smatrat će se kao vrijeme provedeno u Republici Hrvatskoj za ostvarivanje prava iz stavka 1. točke 1., 2, 3. i 4. ovoga članka.

(3) Razdoblje nezaposlenosti evidentirano pri nadležnom zavodu za zapošljavanje do kojeg je došlo bez krivnje radnika, te razdoblje privremene spriječenosti za rad, zbog bolesti ili ozljede, smatra se razdobljem zaposlenja.

(4) Državljaninu države članice EGP-a iz stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, čiji bračni ili izvanbračni drug s kojim zajedno boravi u Republici Hrvatskoj ima hrvatsko državljanstvo ili mu je hrvatsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka, stalni boravak odobrit će se bez obzira na trajanje boravka i zaposlenja u Republici Hrvatskoj.

**Prestanak stalnog boravka državljanina države članice EGP-a**

## Članak 175.

(1) Stalni boravak prestaje državljaninu države članice EGP-a:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak,
2. ako boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka iz stavka 1. ovoga članka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

**Stalni boravak za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a**

## Članak 176.

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona, koji nije državljanin države članice EGP-a, a neprekidno zakonito boravi najmanje 5 godina s državljaninom države članice EGP-a u Republici Hrvatskoj ima pravo na stalni boravak.

(2) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,
2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,
3. radi služenja vojnog roka.

(3) Neprekidnost boravka dokazuje se bilo kojim dokazom koji se može prihvatiti u upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, a kontinuitet se prekida izvršnom odlukom o protjerivanju.

**Iznimka od općeg uvjeta za stjecanje stalnog boravka**

## Članak 177.

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji s državljaninom države članice EGP-a boravi u Republici Hrvatskoj manje od 5 godina neprekidno ima pravo na stalni boravak ako je:

1. državljanin države članice EGP-a umro za vrijeme trajanja privremenog boravka u svrhu rada koji je trajao neprekidno 2 godine prije smrti ili je smrt nastupila kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti,
2. bračni drug koji je izgubio hrvatsko državljanstvo ženidbom/udajom za radnika ili samostalnog djelatnika državljanina države članice EGP-a.

(2) Pravo na stalni boravak, bez obzira na trajanje boravka u Republici Hrvatskoj, ima i član obitelji koji boravi u Republici Hrvatskoj s državljaninom države članice EGP-a koji je stekao pravo stalnog boravka sukladno članku 174. ovoga Zakona.

#### **Iskaznica stalnog boravka za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a**

##### Članak 178.

(1) Članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona, koji nije državljanin države članice EGP-a, a ima pravo na stalni boravak, izdat će se dozvola stalnog boravka u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole stalnog boravka podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka, prije isteka važenja boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina EGP-a.

(3) Iskaznica stalnog boravka iz stavka 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do 10 godina i automatski se obnavlja.

(4) Boravak člana obitelji iz stavka 1. ovoga članka izvan Republike Hrvatske kraće od 2 godine neprekidno ne utječe na važenje dozvole stalnog boravka.

(5) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje o zahtjevu za izdavanje dozvole stalnog boravka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

#### **Prestanak stalnog boravka člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a**

##### Članak 179.

(1) Stalni boravak prestaje članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,

2. boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka iz stavka 1. ovoga članka donosi policijska uprava, odnosno policijska postaja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

#### **Protjerivanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji**

##### Članak 180. (NN 74/13)

(1) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati iz Republike Hrvatske ako predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Državljanina države članice EGP-a i člana obitelji ne može se protjerati ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila 3 mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.

(3) Prilikom donošenja odluke o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, stupanj njegove socijalne i kulturne integracije u Republici Hrvatskoj te njegove veze s državom podrijetla.

(4) Odluka o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji:

1. je na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,

2. neprekidno zakonito boravi u Republici Hrvatskoj 10 godina,

3. je maloljetan,

može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 106. ovoga Zakona.

(5) U smislu članka 105. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, smatra se da državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji nezakonito boravi ako boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka.

(6) Rok za odlazak u državu članicu EGP-a državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji ne smije biti kraći od 30 dana. U postupku izdavanja rješenja o roku za odlazak u državu članicu EGP-a na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o rješenju o povratku.

##### Članak 181.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ne smije boraviti u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka, osim ako je potrebno da u postupku pred tijelom koje odlučuje o njegovom protjerivanju osobno iznese svoju obranu na poziv tog tijela.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji kojem je zabranjen ulazak i boravak može podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka u skladu sa člankom 109. ovoga Zakona.

(3) Ako odluka o protjerivanju državljanina države članice EGP-a ili člana njegove obitelji nije izvršena u roku od 2 godine, tijelo koje ju je donijelo provjerit će postoje li razlozi iz stavka 1. ovoga članka i ako utvrdi da razlozi ne postoje, poništiti će odluku o protjerivanju.

**Članak 182. (NN 74/13)**

Na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji na odgovarajući način primjenjuju se odredbe glave VI. ovoga Zakona, osim odredbi članka 101. stavka 2., članka 104., članka 105. stavka 2., članka 107. stavaka 5. i 6., članka 108. stavka 3., članka 110., članka 112. stavka 5., članka 114. stavka 2. te članaka 115., 117., 119., 120., 121., 122. i 135. ovoga Zakona.

**Članak 183. (NN 74/13)**

(1) Potvrda o prijavi privremenog boravka, odnosno isprava kojom se potvrđuje stalni boravak, koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a, te potvrda o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije i iskaznica za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, nisu preduvjeti za ostvarivanje prava ili za obavljanje upravnih formalnosti, ako se svojstvo korisnika prava može dokazati nekim drugim dokaznim sredstvom.

(2) Državljanin države članice EGP-a i članovi njegove obitelji dužni su nositi isprave iz stavka 1. ovoga članka i na zahtjev službene osobe dati ih na uvid.

(3) Državljanin države članice EGP-a i članovi njegove obitelji koji nemaju isprave iz stavka 1. ovoga članka, odnosno drugu ispravu o identitetu dužni su na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

(4) Državljanin države članice EGP-a i članovi njegove obitelji ne smiju dati svoje isprave drugom da se njima služi i ne smiju se služiti nevaljanom ispravom ili tuđom ispravnom kao svojom.

(5) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su prijaviti boravište ili prebivalište u roku od 15 dana od dana dolaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene boravišta ili prebivališta.

(6) Prestanak važenja isprava iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja osnovu za prestanak boravka ili protjerivanje iz Republike Hrvatske.

## **XI. BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA KOJI IMAJU ODOBREN STALNI BORAVAK U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EGP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

### **Ulazak i boravak državljanina treće države koji ima odobrenje stalnog boravka u drugoj državi članici EGP-a**

**Članak 184.**

(1) Državljanin treće države koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobren stalni boravak može boraviti na području Republike Hrvatske do 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno do isteka roka na koji je izdana viza ili boravišna iskaznica koju je izdala druga država članica EGP-a, ako je rok važenja vize ili boravišne iskaznice kraći od 3 mjeseca.

(2) Državljanin treće države iz stavka 1. ovoga članka koji namjerava boraviti duže od 3 mjeseca u Republici Hrvatskoj dužan je prije isteka roka valjanosti vize ili boravišne iskaznice koju je izdala druga država članica, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka. O podnesenom zahtjevu izdaje se potvrda.

(3) Državljanin treće države iz stavka 1. ovoga članka na temelju potvrde o podnesenom zahtjevu za privremeni boravak može boraviti u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o njegovom zahtjevu.

### **Odobrenje privremenog boravka državljanina treće države koji ima odobrenje stalnog boravka u drugoj državi članici EGP-a**

**Članak 185.**

Državljaninu treće države iz članka 184. ovoga Zakona odobrit će se privremeni boravak ako ima:

1. valjanu putnu ispravu,
2. sredstva za vlastito uzdržavanje i za uzdržavanje članova obitelji,
3. zdravstveno osiguranje te
4. ispunjava ostale uvjete za odobrenje privremenog boravka s obzirom na svrhu.

### **Odobrenje privremenog boravka članu obitelji**

**Članak 186.**

Članu obitelji državljanina treće države iz članka 184. ovoga Zakona koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni ili stalni boravak odobrit će se privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji:

1. ako u drugoj državi članici EGP-a ima odobren boravak i
2. ako je s državljaninom treće države boravio u zajedničkom kućanstvu u državi u kojoj državljanin treće države ima stalni boravak.

## Članak 187.

Članovima obitelji državljanina treće države iz članka 184. ovoga Zakona smatraju se:

1. bračni drugovi,
2. maloljetna zajednička djeca bračnih drugova, njihova maloljetna posvojena djeca te maloljetna djeca svakog od njih, a koja nisu zasnovala vlastitu obitelj,
3. roditelji ili posvojitelji maloljetne djece.

**Podnošenje zahtjeva za privremeni boravak**

## Članak 188.

(1) Državljanin treće države iz članka 184. ovoga Zakona i član njegove obitelji zahtjev za odobrenje privremenog boravka mogu podnijeti i u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske u državi članici EGP-a u kojoj imaju odobren boravak.

(2) Stranci iz stavka 1. ovoga članka mogu ući u Republiku Hrvatsku prije donošenja odluke o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka, o čemu moraju obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) O podnesenom zahtjevu za izdavanjem odobrenja za privremeni boravak policijska uprava, odnosno policijska postaja, diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske izdat će potvrdu na temelju koje stranci iz stavka 1. ovoga članka mogu boraviti u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

**Obavijest druge države članice EGP-a**Članak 189. ([NN 74/13](#))

(1) O odobrenju privremenog ili stalnog boravka, produženju privremenog boravka ili odluci na temelju koje je dužan napustiti državu, policijska uprava, odnosno policijska postaja će obavijestiti nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj stranac ima odobren stalni boravak.

(2) Ako odgovornost za međunarodnu zaštitu stranca bude prenesena iz nadležnosti Republike Hrvatske na nadležnost druge države članice EGP-a, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će dozvolu boravka s izmijenjenom napomenom najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva nadležnog tijela druge države članice EGP-a.

(3) Ako se strancu koji ima stalni boravak u Republici Hrvatskoj odobri međunarodna zaštita u drugoj državi članici EGP-a, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će dozvolu boravka s izmijenjenom napomenom najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva nadležnog tijela druge države članice EGP-a.

## Članak 190.

Na državljane trećih država iz članka 184. ovoga Zakona i članove njihove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe drugih glava ovoga Zakona koje nisu u suprotnosti i nisu propisane ovom glavom.

**XII. BORAVAK I RAD VISOKOKVALIFICIRANIH DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA****Izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte«**

## Članak 191.

(1) Državljanin treće države koji je visokokvalificirani radnik dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) Dozvola boravka i rada (»EU plava karta«) za državljanina treće države koji je visokokvalificirani radnik istodobno je odobrenje za privremeni boravak i rad na području Republike Hrvatske.

(3) Dozvola iz stavka 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do 2 godine.

(4) Ako je ugovor o radu sklopljen za razdoblje manje od 2 godine, dozvola boravka i rada izdat će se za razdoblje trajanja ugovora o radu uvećano za dodatna 3 mjeseca.

(5) Dozvola boravka i rada može se odobriti državljaninu treće države koji uz ispunjavanje uvjeta iz članka 54. ovoga Zakona priloži:

1. ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje poslova visokokvalificiranog radnika, u vremenskom trajanju od najmanje godinu dana,

2. dokaz o visokoškolskoj izobrazbi ili završenom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju ili integriranom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju ili specijalističkom diplomskom stručnom studiju.

(6) U priloženom ugovoru o radu ili drugom odgovarajućem ugovoru mora biti naznačena i bruto godišnja plaća u iznosu koji ne smije biti manji od 1,5 prosječne bruto godišnje plaće koja se isplaćuje u grani djelatnosti u kojoj se državljanin treće države zapošljava prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

### **Odbijanje izdavanja »EU plave karte«**

#### Članak 192.

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada bit će odbijen ako državljanin treće države ne ispunjava uvjete iz članka 191. stavka 5. i 6. ovoga Zakona ili ako se utvrdi da je priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(2) Policijska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje dozvole boravka i rada ako poslodavac krši propise o radu ili ako državljanin treće države krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak i rad stranaca.

(3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja odlučit će o zahtjevu za izdavanje dozvole boravka i rada u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Protiv odluke policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

### **Rad na temelju »EU plave karte«**

#### Članak 193.

(1) Državljanin treće države kojem je izdana »EU plava karta« (u daljnjem tekstu: nositelj »EU plave karte«) može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad i samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos.

(2) Nositelja »EU plave karte« poslodavac može zaposliti samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad.

(3) U slučaju prestanka ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada, poslodavac i nositelj »EU plave karte« dužni su o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, u roku od 8 dana od dana nastanka okolnosti koje predstavljaju razlog za prestanak dozvole boravka i rada.

### **Produženje »EU plave karte«**

#### Članak 194.

(1) Zahtjev za produženjem »EU plave karte« podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta nositelja »EU plave karte« najkasnije 30 dana prije isteka roka važeće dozvole.

(2) Nositelj »EU plave karte« koji je podnio zahtjev za produženjem dozvole boravka i rada prije njezina isteka, može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

### **Promjena poslodavca**

#### Članak 195.

(1) Nositelj »EU plave karte« koji u prve 2 godine boravka u Republici Hrvatskoj promijeni poslodavca, dužan je u roku od 8 dana od dana prestanka radnog odnosa kod prvog poslodavca nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, podnijeti zahtjev za izdavanjem nove »EU plave karte«.

(2) Nakon proteka razdoblja od 2 godine nositelj »EU plave karte« o promjeni zaposlenja dužan je obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju u roku od 8 dana od dana promjene zaposlenja i dostaviti novi ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor s novim poslodavcem.

(3) »EU plava karta« iz stavka 2. ovoga članka važi do njenog isteka.

### **Prava nositelja »EU plave karte«**

#### Članak 196.

(1) Nositelju »EU plave karte« u Republici Hrvatskoj jamče se prava sukladno članku 86. i članku 98. stavku 1. točki 2. do 7. i stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Nositelj »EU plave karte« ima pravo na priznavanje diplome i stručnih kvalifikacija sukladno posebnim propisima.

### **Prestanak valjanosti »EU plave karte«**

#### Članak 197.

(1) Nositelju »EU plave karte« izdana dozvola boravka i rada prestaje ako:

1. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni poslodavca,
2. radi kod poslodavca za kojeg mu nije izdana »EU plava karta«,
3. radi poslove za koje mu nije izdana »EU plava karta« protivno odredbama ovoga Zakona,



4. radi druge poslove za koje nije mogao ishoditi »EU plavu kartu«,
  5. nema sredstva za uzdržavanje i prijavio se kao tražitelj socijalne pomoći,
  6. su prestali uvjeti na temelju kojih je dozvola boravka i rada izdana,
  7. je za vrijeme važenja »EU plave karte« duže od 3 mjeseca neprekidno nezaposlen ili ako je ostao nezaposlen dva ili više puta,
  8. predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje,
  9. ima zabranu ulaska i boravka.
- (2) Nositelju »EU plave karte« koji za vrijeme njenog važenja postane nezaposlen najduže do 3 mjeseca neprekidno neće prestati njezino važenje.
- (3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nositelj »EU plave karte« može tražiti drugo zaposlenje o čemu je dužan obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.
- (4) O prestanku važenja »EU plave karte« policijska uprava, odnosno policijska postaja donosi rješenje protiv kojeg se može izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

#### **Privremeni boravak za člana obitelji nositelja »EU plave karte«**

##### Članak 198.

- (1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti članu obitelji nositelja »EU plave karte« iz članka 56. ovoga Zakona pod uvjetima propisanim odredbama ovoga Zakona.
- (2) Zahtjev za spajanje obitelji može se podnijeti u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.
- (3) Privremeni boravak članu obitelji odobrit će se na vrijeme na koje je izdana »EU plava karta« državljaninu treće države s kojim se traži spajanje u Republici Hrvatskoj.
- (4) Član obitelji kojem je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se zaposliti u Republici Hrvatskoj sukladno članku 73. ovoga Zakona.

#### **Stalni boravak nositelja »EU plave karte«**

##### Članak 199.

- (1) Stalni boravak može se odobriti nositelju »EU plave karte« koji do dana podnošenja zahtjeva ima u Republici Hrvatskoj odobrenu »EU plavu kartu« u neprekidnom trajanju od 5 godina.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, stalni boravak može se odobriti državljaninu treće države koji je na području drugih država članica Europske unije boravio neprekidno 5 godina kao nositelj »EU plave karte«, a od čega najmanje 2 godine prije podnošenja zahtjeva kao nositelj »EU plave karte« u Republici Hrvatskoj.
- (3) Stalni boravak može se odobriti nositelju »EU plave karte« koji ispunjava uvjete iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne utječe izbivanje s područja EGP-a do 12 mjeseci uzastopno ili višekratno do 18 mjeseci.
- (5) Razdoblje izbivanja s područja EGP-a iz stavka 4. ovoga članka može se produžiti na uzastopna 24 mjeseca ako državljanin treće države dokaže da je izbivao zbog gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe ili da je obavljao dobrotvorni rad ili studirao u državi svog podrijetla.
- (6) U dozvolu stalnog boravka unijet će se napomena »bivši nositelj EU plave karte«.

#### **Prestanak stalnog boravka »bivši nositelj EU plave karte«**

##### Članak 200.

Državljaninu treće države »bivšem nositelju EU plave karte« stalni boravak prestaje ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,
2. se iselio ili neprekidno boravio u inozemstvu duže od 24 mjeseca uzastopno.

#### **Preseljenje nositelja »EU plave karte«**

##### Članak 201.

- (1) Državljanin treće države koji ima izdanu »EU plavu kartu« u drugoj državi članici EGP-a, može nakon 18 mjeseci od dana njena izdavanja, preseliti i zatražiti dozvolu boravka i rada u Republici Hrvatskoj.
- (2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se sukladno članku 191. ovoga Zakona najkasnije mjesec dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

(3) O odluci o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja obavještava državu članicu EGP-a iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Republika Hrvatska će dozvoliti ulazak i boravak nositelju »EU plave karte« iz članka 191. stavka 2. ovoga Zakona i članu njegove obitelji ako im je druga država članica EGP-a odbila izdavanje »EU plave karte« ili ako je prema njima primijenila mjere za osiguranje povratka.

(5) Stavak 4. ovoga članka primijenit će se i ako je »EU plava karta« iz članka 191. ovoga Zakona istekla ili prestala važiti.

(6) Nositelj »EU plave karte« koji se zajedno sa članovima obitelji vraća u Republiku Hrvatsku sukladno stavku 4. ovoga članka, ukoliko ima važeću »EU plavu kartu« ima pravo raditi i o promjeni poslodavca dužan je izvijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju sukladno članku 195. ovoga Zakona. Ukoliko mu »EU plava karta« više nije valjana, dužan je podnijeti novi zahtjev za njeno izdavanje sukladno članku 191. ovoga Zakona.

#### Članak 202.

(1) Članovi obitelji državljanina treće države iz članka 56. ovoga Zakona kojima je sukladno članku 201. ovoga Zakona izdana »EU plava karta« u Republici Hrvatskoj imaju pravo pridružiti mu se ukoliko su s njim zakonito boravili u drugoj državi članici EGP-a.

(2) Članovi obitelji iz stavka 1. ovoga članka dužni su u roku od mjesec dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka podnijeti zahtjev za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji.

(3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka prilaže se:

1. valjana putna isprava, odnosno viza ako je potrebna,
2. boravišna dozvola kojom se dokazuje da su kao članovi obitelji boravili na području države članice iz stavka 1. ovoga članka,
3. dokaz o zdravstvenom osiguranju i
4. dokaz o posjedovanju sredstava za uzdržavanje.

#### Članak 203.

Na visokokvalificiranog državljanina treće države i članove njegove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i druge odredbe ovoga Zakona ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ove glave.

### XIII. ZBIRKE PODATAKA

#### Članak 204. ([NN 74/13](#))

(1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:

1. strancima kojima je izdana putna isprava za strance,
2. strancima kojima je odbijen ulazak i zabranjen izlazak,
3. strancima na kratkotrajnom, privremenom i stalnom boravku,
4. strancima kojima je izdana dozvola za boravak i rad,
5. strancima kojima je prestao boravak,
6. strancima prema kojima je primijenjena mjera za osiguranje povratka,
7. osobnim iskaznicama za stranca,
8. putnim ispravama za stranca,
9. privremeno zadržanim stranim putnim ispravama,
10. prijavi i odjavi smještaja stranaca na kratkotrajnom boravku, boravišta, prebivališta i adrese stanovanja stranaca kojima je odobren boravak,
11. uzetim otiscima prstiju, šarenice oka i fotografiranju stranaca prema kojima su poduzete mjere za osiguranje povratka,
12. ispravama izdanim strancima iz glave X., XI. i XII. ovoga Zakona.

(2) Sastavni dio zbirke podataka iz stavka 1. ovoga članka je i osobni identifikacijski broj, koji se dodjeljuje i koristi sukladno Zakonu o osobnom identifikacijskom broju.

## Članak 205.

- (1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje vize, produljenim vizama, izdanim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama.
- (2) Zbirka podataka iz stavka 1. ovoga članka vodi se u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu sukladno članku 20. ovoga Zakona.
- (3) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje putnih isprava za strance, putnim ispravama za strance i odobrenim boravcima stranaca, podnesenim i izdanim u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim uredima Republike Hrvatske.

## Članak 206.

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz članka 204. i 205. ovoga Zakona prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka ako je to u interesu stranca, a može se pretpostaviti da se on tome ne bi protivio ili ako je to potrebno radi provjeravanja podataka o strancu.

**XIV. INSPEKCIJSKI I UPRAVNI NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA**Članak 207. ([NN 74/13](#))

- (1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na rad stranaca provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka stranaca provodi Ministarstvo.
- (3) Kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad stranca protivan odredbama ovoga Zakona, protiv stranca, pravne ili fizičke osobe koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno stranca koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca, podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog.
- (4) Iznimno, od stavka 3. ovoga članka protiv stranca odnosno poslodavca neće se podnijeti optužni prijedlog ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.
- (5) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.
- (6) Iznimno od stavka 4. ovoga članka inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja i druga inspekcija nadležnog tijela državne uprave, kada je to propisano posebnim propisom.
- (7) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.
- (8) Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava raspoređenih radnika obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove rada ako drugim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 208. ([NN 74/13](#))

- (1) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona će usmenim rješenjem u zapisnik, u trajanju od 30 dana, zabraniti poslodavcu – pravnoj osobi ili poslodavcu – fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti, odnosno strancu pružanje usluga za inozemnog poslodavca u nadziranom poslovnom objektu, odnosno prostoru, ako utvrdi da je tijekom nadzora za poslodavca radio stranac protivno odredbama ovoga Zakona, kojima je utvrđena obveza ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način, u roku od 2 dana od dana izricanja usmenog rješenja na zapisnik.
- (3) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, a usmeno izrečeno rješenje će se ukinuti ako poslodavac – pravna osoba ili poslodavac – fizička osoba kojoj je mjera izrečena u roku od 5 dana od dana izricanja mjere, nadležnom inspektoriz iz stavka 1. ovoga članka dostavi dokaz da je izvršila uplatu novčanog iznosa u iznosu od 30.000,00 kuna, za svakog stranca, u korist Državnog proračuna.
- (4) Ako policijski službenik Ministarstva u okviru svog djelokruga rada, utvrdi postojanje okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, podnijet će optužni prijedlog ili donijeti prekršajni nalog i o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izreći protiv stranca odnosno poslodavca ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

#### Članak 209.

Žalba izjavljena protiv rješenja donesenog na temelju odredbe članka 208. ovoga Zakona ne odgađa izvršenje rješenja.

#### Članak 210.

Pravna ili fizička osoba na koju se odnosi usmeno rješenje iz članka 208. stavka 1. ovoga Zakona može pisanim putem za vrijeme trajanja mjere pečaćenja poslovnih prostorija zatražiti da se zapečaćene prostorije privremeno otpečate i u prisutnosti inspektora odmah izuzeti pokvarljive namirnice i poduzeti druge sigurnosne mjere radi sprječavanja štete.

#### Članak 211.

Radi provođenja inspekcijskog nadzora pravne i fizičke osobe dužne su pružiti sve podatke i omogućiti pristup u zatvorene ili ograđene prostorije i poslovne prostore.

### **Obveza plaćanja javnog davanja za zapošljavanje stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj**

#### Članak 212.

(1) Poslodavac koji zapošljava ili se koristi radom stranca koji nezakonito boravi na području Republike Hrvatske obveznik je javnog davanja te plaćanja zatezne kamate i odgovarajuće novčane kazne.

(2) Pod obvezom za javno davanje se, u smislu stavka 1. ovoga članka, smatra novčani iznos u kunama te sadrži sve poreze i doprinose za obvezna socijalna osiguranja koje bi poslodavac platio da je stranac bio zakonito zaposlen.

#### **Utvrđivanje trajanja rada stranca**

#### Članak 213.

Razdobljem u kojemu je stranac radio smatra se razdoblje unatrag najmanje 3 mjeseca od dana kada je stranac zatečen na radu osim ako je tako utvrđeno razdoblje u suprotnosti s dokazima koje isključivo dostavljaju poslodavac ili stranac.

#### **Obračun iznosa obveze za javno davanje**

#### Članak 214.

(1) Iznos obveze za javno davanje iz članka 212. ovoga Zakona obračunava se prema utvrđenoj osnovici za obračun polazeći od iznosa izravno ili neizravno isplaćenog iznosa primitka u kunama, odnosno iznosa tržišne vrijednosti primitka u naravi.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada nema podataka niti dokaza o izravno ili neizravno isplaćenom iznosu primitka u kunama niti podataka i dokaza o vrsti i tržišnoj vrijednosti primitka u naravi, iznos obveze za javno davanje obračunava se prema utvrđenoj osnovici za obračun polazeći od vrijednosti što je ekvivalent vrijednosti primitka koji bi strancu bio dodijeljen u slučaju radnog odnosa, a to mogu biti iznos uobičajene plaće za isti ili sličan posao i isto trajanje rada koji bi radniku kod istog poslodavca proizašao kao pravo prema kolektivnom ugovoru ili Zakonu o minimalnoj plaći.

(3) Pod primitkom u naravi iz stavka 1. ovoga članka smatra se predaja, od strane poslodavca, strancu materijalnog dobra ili davanje prava korištenja dobara i/ili usluga, a vrijednost davanja u naravi utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti, na način kako je uređeno propisima o porezu na dohodak.

#### Članak 215.

(1) Osnovica za obračun javnog davanja utvrđena prema članku 214. stavku 1. ovoga Zakona smatra se neto primitkom.

(2) Osnovica za obračun javnog davanja utvrđena prema članku 214. stavku 2. ovoga Zakona smatra se bruto primitkom te sadrži iznos obveze za javno davanje i neto primitak radnika.

(3) Osnovica za obračun javnog davanja prema stavku 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se u jedinstvenom iznosu, bez obzira na trajanje rada.

#### Članak 216.

(1) Obveza za javno davanje, prema osnovici – neto primitku iz članka 215. stavak 1. ovoga Zakona obračunava se primjenom stopa na osnovicu i to:

- na dio osnovice do iznosa 3.168,00 kuna, po stopi od 66,48%
- na dio osnovice iznad 3.168,00 do 8.568,00 kuna (sljedećih 5.400,00 kuna) po stopi od 95,33% i
- na dio osnovice iznad 8.568,00 kuna, po stopi od 144,17%.

(2) Obveza za javno davanje, prema osnovici – bruto primitku iz članka 215. stavak 2. ovoga Zakona obračunava se primjenom stopa na osnovicu i to:

- na dio osnovice do iznosa 4.500,00 kuna, po stopi od 46,80%
- na dio osnovice iznad 4.500,00 do 13.500,00 kuna (sljedećih 9.000,00 kuna) po stopi od 57,20% i

– na dio osnovice iznad 13.500,00 kuna, po stopi od 69,20%.

#### Članak 217.

(1) Obveza za javno davanje dospijeva na naplatu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja te je opći prihod državnog proračuna i uplaćuje se u korist računa državnog proračuna, pozivom na brojčanu oznaku vrste prihoda propisanu Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija.

(2) Na iznos obveze za javno davanje koja nije plaćena u roku obračunava se i plaća kamata, za razdoblje od dana dospijeca do dana plaćanja, sukladno s odredbama propisa koji uređuju obvezu obračuna i plaćanja kamata na javna davanja koja nisu plaćena u roku.

#### Članak 218.

(1) Tijela iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona koja u provođenju inspekcijuskog nadzora utvrde poslodavca koji zapošljava stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, dužna su o tome obavijestiti Poreznu upravu koja će rješenjem utvrditi poslodavca – obveznika javnog davanja te osnovicu za obračun javnog davanja, razdoblje rada stranca i iznos obveze.

(2) Evidenciju o naplati obveze za javno davanje vodi Porezna uprava, a u slučaju kada se obveza ne uplati u roku pristupit će se naplati prisilnim putem.

#### Članak 219.

(1) Postupak prisilne naplate prema članku 218. stavku 2. ovoga Zakona i postupke: povrata više uplaćene obveze i obveze plaćene bez pravne osnove, otpisa nenaplative obveze, prodaje duga, zastare, odgode naplate i jamstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama Općega poreznog zakona.

(2) Iznos naknade strancu koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj te iznos utvrđene i uplaćene obveze za javno davanje prema toj naknadi ne smatraju se porezno priznatim izdatkom poslodavcu.

## XV. PREKRŠAJNE ODREDBE

#### Članak 220. (NN 74/13)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se stranac koji:

1. se služi putnom ispravom s kojom nije ušao u Republiku Hrvatsku ili nije izašao s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 3.),
2. ne podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete u zakonskom roku (članak 51. stavak 1.),
3. nije podnio zahtjev za produženje privremenog boravka u roku od 30 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka (članak 53. stavak 1.),
4. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi radi koje mu je odobren privremeni boravak (članak 72. stavak 1. točka 5.),
5. se nije prijavio policijskom službeniku na graničnom prijelazu (članak 112. stavak 9.),
6. nije vratio ispravu o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja (članak 136. stavak 4.),
7. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
8. nema potvrdu o prijavi rada (članak 84. stavak 1.),
9. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom (članak 139. stavak 2.),
10. u propisanom roku ne ishodi dozvolu boravka (članak 141.),
11. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za stranca (članak 142. stavak 2.),
12. ne vrati osobnu iskaznicu za stranca, (članak 143.),
13. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu isprava (članak 144.),
14. ne prijavi ili ne odjavi smještaj, boravište ili prebivalište ili na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke ili bez odgađanja ne dostavi podatke o promjeni trajanja smještaja (članak 147., 148. i 149.)
15. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku odoru protivno članku 151. i 152. ovoga Zakona,
16. nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj jer boravi duže od zakonom određenog roka, ali ne duže od 15 dana (članak 101.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koji:

1. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu sa strancem čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),
2. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
3. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).

#### Članak 221. (NN 74/13)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 kuna kaznit će se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji:
1. na zahtjev službene osobe ne da na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet ili je ne nosi sa sobom, odbije na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke ili da svoje isprave drugom da se njima služi ili se služi nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 183. stavak 2., 3. i 4.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji:
1. ne prijavi ili ne odjavi boravište ili prebivalište (članak 183. stavak 5.),
  2. boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se član obitelji državljanina države članice EGP-a koji:
1. ne prijavi privremeni boravak u zakonskom roku (članak 157. stavak 1. i 163. stavak 1.)
  2. u zakonskom roku ne podnese zahtjev za izdavanje privremenog boravka (članak 169. stavak 2.),
  3. u zakonskom roku ne podnese zahtjev za izdavanje stalnog boravka (članak 178. stavak 2.).
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se državljanin treće države nositelj »EU plave karte« koji:
1. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.),
  2. nije podnio zahtjev za produženje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 30 dana prije isteka roka važeće dozvole boravka i rada (članak 194. stavak 1.),
  3. nije podnio zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 8 dana (članak 195. stavak 1.),
  4. ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni poslodavca (članak 195. stavak 2.).
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja nije obavijestila policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).

#### Članak 222.

- (1) Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se stranac koji:
1. se kreće izvan područja unutar kojeg mu je ograničeno kretanje (članak 4. stavak 2.),
  2. nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (članak 101.),
  3. ometa prisilno udaljenje (članak 116. stavak 3.),
  4. je napustio centar bez odobrenja ili se nije pridržavao pravila boravka u centru (članak 129. stavak 1.),
  5. se ne pridržava obveza koje su mu određene (članak 112. stavak 7. i 136. stavak 3.),
  6. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 139. stavak 3.),
  7. nema ispravu o identitetu i na zahtjev policijskog službenika ne da osobne podatke (članak 139. stavak 4.),
  8. svoje isprave da drugome da se njima služi, odnosno služi se nevaljanom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 139. stavak 5.).
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje samostalno i bez izricanja kazne.
- (3) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

#### Članak 223.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se državljanin treće države nositelj »EU plave karte« koji radi suprotno odredbama članka 193. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka državljaninu treće države može se izreći i zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje samostalno i bez izricanja kazne.

(3) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

#### Članak 224. (NN 74/13)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se stranac:

1. koji radi bez dozvole za boravak i rad (članak 73. stavak 1.),
2. koji radi suprotno članku 73. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera protjerivanja samostalno i bez izricanja kazne.

(3) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

#### Članak 225.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik koji je dovezao stranca koji nema valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka (članak 41. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koja na svoj trošak nije odvezla stranca s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske ili nije preuzela troškove povratka stranca (članak 41. stavak 2. i 3.).

(3) Kaznom zatvora do 60 dana i novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog potpomognutog stranca, kaznit će se fizička osoba koja pomaže strancu u nezakonitom prelasku, tranzitu i nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj (članak 43.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba u slučaju iz stavka 2. i 3. ovoga članka, a novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi, za svakog prevezenog, odnosno potpomognutog stranca.

(5) Za prekršaje iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

(6) Za prekršaje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, strancu se može izreći zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje, samostalno i bez izricanja kazne.

(7) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

#### Članak 226.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se poslodavac – fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad:

1. ako zapošljava stranca koji nema dozvolu za boravak i rad ili potvrdu o prijavi rada (članak 73. stavak 1.),
2. ako zaposli stranca protivno odredbi članka 73. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se poslodavac – fizička osoba koja zapošljava ili se koristi radom stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a novčanom kaznom u iznosu od 70.000,00 do 150.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja zapošljava ili se koristi radom stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (članak 73. stavak 7.).

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Za prekršaje iz stavka 2. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba ako ne pruži podatke ili onemogućiti pristup u zatvorene ili ograđene prostorije ili poslovne prostore (članak 211.).

(7) Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

## Članak 227.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se poslodavac-fizička osoba, za svakog državljanina treće države nositelja »EU plave karte« kojeg zapošljava ili koristi njegov rad, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se poslodavac-pravna osoba, odnosno odgovorna osoba u pravnoj osobi za svakog državljanina treće države nositelja »EU plave karte« kojeg zapošljava ili koristi njegov rad, suprotno članku 193. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

(3) Prekršajni postupak za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja.

## Članak 228.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne podnese prije početka upućivanja ili podnese nepotpunu ili netočnu Izjavu o upućivanju (članak 89.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

(3) Novčanom kaznom od 31.000,00 do 60.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se za prekršaj primatelj usluge ako zna ili je mogao znati da koristi rad raspoređenog radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.)

(4) Novčanom kaznom od 4.000,00 do 6.000,00 kuna za svakog stranca za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se primatelj usluge fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

## Članak 229. (NN 74/13)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ako:

1. ne prijavi ili ne odjavi smještaj, boravište ili prebivalište stranca ili na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke ili bez odgađanja ne dostavi podatke o promjeni trajanja smještaja (članak 147. i 149.),

2. službenoj osobi nadležnog tijela ne da na uvid podatke iz evidencije o strancima kojima pruža usluge smještaja (članak 150. stavak 2.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

**XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

## Članak 230.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će propis o hrvatskom viznom sustavu iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona, te propis o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu iz članka 20. ovoga Zakona na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(2) Vlada Republike Hrvatske će Uredbom propisati način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje iz članka 54. i 96. ovoga Zakona.

## Članak 231.

Ministar nadležan za vanjske poslove uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o:

1. izdavanju vize, o izgledu i sadržaju obrasca jamstvenoga pisma te o izgledu i sadržaju obrasca odluke o odbijanju, poništenju ili ukidanju vize,

2. izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje vize, vize te o izgledu i sadržaju obrasca za unošenje vize.

## Članak 232.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će propise o:

– izgledu i sadržaju obrasca rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku,

– izgledu i sadržaju obrasca zapovijedi o vraćanju stranca,

– izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje odobrenja za privremeni i stalni boravak,

– izgledu i sadržaju obrasca odobrenja za privremeni i stalni boravak,

– izgledu i sadržaju obrasca za pomorce u tranzitu koji za ulazak u Republiku Hrvatsku trebaju vizu,

– izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca upozorenja za napuštanje Republike Hrvatske, potvrde o kratkotrajnom boravku, naljepnice zabrane ulaska i boravka, naljepnice otkaza boravka, potvrde o oduzetim novčanim



sredstvima, potvrde o naplati troškova prisilnog udaljenja, isprave o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, obrasca izjave o osobnim podacima stranca,

- izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad,
- izgledu i sadržaju obrasca osobne iskaznice za stranca,
- izgledu i sadržaju obrasca za prijavu smještaja, prijavu i odjavu boravišta, prebivališta i promjenu adrese stanovanja,
- načinu izdavanja, obrascima zahtjeva za izdavanje i obrascima putnih isprava za strance,
- postupanju sa strancima i naplati troškova u slučaju odbijanja ulaska,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak, boravak i rad stranaca u Republici Hrvatskoj,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak, boravak i rad visokokvalificiranih državljana trećih država,
- izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje »EU plave karte«,
- izgled i sadržaj obrasca odobrenja »EU plave karte«,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak i boravak državljana država članica EGP-a i članova njihovih obitelji,
- izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje privremenog i stalnog boravka za državljane države članice EGP-a i članove njihove obitelji,
- izgled i sadržaj obrasca potvrde o prijavi privremenog boravka, odnosno isprave kojom se potvrđuje stalni boravak koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a, te potvrde o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije i iskaznice za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a,
- načinu dokazivanja zakonitosti boravka u Republici Hrvatskoj,
- o protjerivanju i zabrani ulaska i boravka,
- načinu utvrđivanja roka za povratak,
- načinu pružanja pomoći u slučaju tranzita u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem, organizaciji i sudjelovanju u zajedničkim letovima država članica EGP-a,
- načinu prijave kratkotrajnog boravka stranaca elektroničkim putem,
- načinu obavljanja službenih provjera,
- sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka iz članka 204. ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za unutarnje poslove utvrdit će:

1. granične prijelaze na kojima policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice može izdati vizu,
2. način izračuna troškova prisilnog udaljenja,
3. pravila boravka u centru.

(3) Ministar unutarnjih poslova, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje, propisat će program učenja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, način polaganja ispita i visinu troškova koji su obvezni snositi polaznici.

(4) Ministar nadležan za znanost, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja.

(5) Ministar nadležan za znanost, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja.

#### Članak 233.

Provedbeni propisi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donijet će se u roku od 10 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### Članak 234.

(1) Odobreni privremeni boravci, izdane radne i poslovne dozvole, te potvrde o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole izdane sukladno Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) ostaju važiti do isteka roka.

(2) Strancima kojima je odobren privremeni boravak sukladno članku 65. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) privremeni boravak se može produžavati do završetka redovitog srednjoškolskog obrazovanja.

(3) Strancima kojima je odobren privremeni boravak sukladno članku 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 36/09.), a u Republici Hrvatskoj su vlasnici nekretnina, privremeni boravak može se produžiti na vremensko razdoblje do jedne godine.

(4) Isprave o privremenom ostanku izdane na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.), stupanjem na snagu ovoga Zakona važe kao isprave o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja.

## Članak 235.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.).

## Članak 236.

U skladu s odredbama Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, Vlada Republike Hrvatske može i nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji uredbom propisati primjenu pravila o radu državljana država članica Europske unije i članova njihovih obitelji koje su na snazi do trenutka potpisivanja Ugovora o pristupanju, u odnosu na državljane onih država članica koje će primjenjivati nacionalne mjere ili mjere koje proizlaze iz dvostranih sporazuma, za vrijeme trajanja primjene takvih mjera.

## Članak 237.

(1) Odredbe članka 47. stavka 5., članka 76. stavka 1. točke 2. i članka 78. stavka 5. ovoga Zakona prestaju važiti danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

(2) Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s njegovim odredbama.

(3) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.).

Članak 238. ([NN 74/13](#))

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2012. osim odredbi: članka 47. stavka 1. točke 6. i stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 86. do članka 89., članka 110., članka 115., članka 117., članka 119., članka 120. do članka 122., članka 132. stavka 2., članka 135., članka 153. do članka 203., članka 207. stavka 4., 5. i 7., članka 221., članka 223., članka 227. i članka 228. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa: 217-01/11-01/01

Zagreb, 28. listopada 2011.

**Prijelazne i završne odredbe iz NN 74/13**

## Članak 76.

U cijelom tekstu Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.) riječi:

- »osobna iskaznica za stranca« zamjenjuju se riječima: »dozvola boravka« u odgovarajućem padežu,
- »Europski ekonomski prostor« zamjenjuju se riječima: »Europski gospodarski prostor« u odgovarajućem padežu, a riječ: »EEP« zamjenjuje se riječju: »EGP« u odgovarajućem padežu,
- »mjere za napuštanje Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »mjere za osiguranje povratka« u odgovarajućem padežu,
- »rješenje o napuštanju Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »rješenje o povratku« u odgovarajućem padežu,
- »rok za napuštanje Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »rok za povratak« u odgovarajućem padežu.

## Članak 77.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik o:

- izgledu i sadržaju obrasca posebne putne isprave za strance i isprava koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora iz članka 3. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju potvrde iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca upozorenja o odlasku u državu članicu EGP-a iz članka 232. stavka 1. podstavka 6. Zakona o strancima,
- postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći iz članka 46. ovoga Zakona i tarifi pruženih usluga pravne pomoći te načinu utvrđivanja dostatnih novčanih sredstava.

## Članak 78.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za socijalnu politiku i mlade, ministra nadležnog za zdravlje, ministra nadležnog za obrazovanje i pravobranitelja za djecu, donijet će pravilnik o načinu provedbe posebne zaštite maloljetnika iz članka 100. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.).

## Članak 79.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 1. i 2. i članka 78. ovoga Zakona nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 3. i 4. nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

## Članak 80.

Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima o napuštanju Republike Hrvatske koji su doneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.).

## Članak 81.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.), osim ako su odredbe ovog Zakona povoljnije za stranku.

## Članak 82.

Odredba članka 36. Zakona o strancima neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Zakona o nadzoru državne granice (»Narodne novine«, br. 173/03., 100/04., 141/06., 8/07., 146/08. i 130/11.).

## Članak 83.

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji prestaje važiti članak 37. stavak 1. Zakona o strancima.

## Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 5., članka 25. stavaka 4. i 5., članka 41., članka 46., članka 47., članka 48., članka 49., članka 50., članka 51., članka 52. stavaka 1., 2., 4. i 5., članka 55., članka 59. stavaka 4., 5. i 6., članka 63., članka 64., članka 65., članka 66., članka 67., članka 72., članka 76. podstavaka 3., 4. i 5. i članka 77. podstavaka 3. i 4. ovoga Zakona koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te članka 21. i članka 22. stavka 1. točke 5. i stavka 2. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.) u dijelu koji se odnosi na prikupljanje i uništavanje biometrijskih podataka koji stupaju na snagu 1. siječnja 2015.

Klasa: 022-03/13-01/102

Zagreb, 7. lipnja 2013.